

Izgradnja kvalitetnih intimnih partnerskih veza

Uloga škole: Preporuke za osnaživanje adolescenata/ica na temelju dokaza

studeni 2016.

GEAR against IPV

Gender Equality Awareness Raising **against** Intimate Partner Violence
„Podizanjem svijesti o rodnoj jednakosti protiv nasilja u intimnim partnerskim vezama”

Pristup „Podizanjem svijesti o rodnoj jednakosti protiv nasilja u intimnim partnerskim vezama“

Svrha projekta „Podizanjem svijesti o rodnoj jednakosti protiv nasilja u intimnim partnerskim vezama“ (GEAR against IPV - Gender Equality Awareness Raising against Intimate Partner Violence) je koordinirano djelovanje **primarne i sekundarne prevencije nasilja u intimnim partnerskim vezama** kroz intervenciju u školama ili drugim sredinama, putem posebno osmišljenih edukativnih materijala koji za cilj imaju senzibilizaciju i osnaživanje srednjoškolaca/ki od strane posebno educiranih nastavnika/ca.

Glavni cilj projekta je promovirati razvoj **kvalitetnih i ravnopravnih veza** među spolovima te stvaranje **nulte tolerancije na nasilje** kroz razvoj svijesti učenika/ca o:

- karakteristikama kvalitetnih i nekvalitetnih veza,
- utjecaju koji stereotipni stavovi i društveno nametnute uloge imaju na njihove veze,
- povezanosti neravnopravne raspodjele moći između muškaraca i žena te psihološkog, fizičkog i/ili seksualnog nasilja protiv djevojaka/žena
- načinima na koje adolescenti/ce mogu doprinijeti prevenciji svih oblika rodno uvjetovanog nasilja.

Edukacijski materijali „Rodnom jednakošću protiv nasilja u intimnim partnerskim vezama“

U razdoblju od 2010. do 2015. osmišljeni su i procijenjeni **Nacionalni programski paketi¹** za **7 država članica Europske unije**, nakon prijevoda i kulturalne prilagodbe **Glavnog programskog paketa „Rodnom jednakošću protiv nasilja u intimnim partnerskim vezama“**.

Svaki paket sastoji se od **4 knjižice** osmišljene kako bi olakšale organizaciju, pripremu, provedbu i evaluaciju seminara za nastavnike/ce te osvještavanje adolescenata/ica (u školi ili drugim okruženjima), sa ciljem primarne prevencije rodno uvjetovanog nasilja.

Knjižica I

Hrvatski obrazovni paket „Podizanjem svijesti o rodnoj jednakosti protiv nasilja u intimnim partnerskim vezama“

Knjižica II

Upute za provođenje seminara Rodnom jednakošću protiv nasilja u intimnim partnerskim vezama za nastavnike i nastavnice

Knjižica III

Priručnik Rodnom jednakošću protiv nasilja u intimnim partnerskim vezama za nastavnike i nastavnice

Knjižica IV

Aktivnosti Rodnom jednakošću protiv nasilja u intimnim partnerskim vezama za učenike i učenice

Glavne aktivnosti projekta „Podizanjem svijesti o rodnoj jednakosti protiv nasilja u intimnim partnerskim vezama“

- Seminari za nastavnike/ce²
- Radionice za podizanje svijesti adolescenata/ica „Izgradnja kvalitetnih intimnih partnerskih veza“³

Radionice za podizanje svijesti adolescenata/ica „Izgradnja kvalitetnih intimnih partnerskih veza“ u intimnim partnerskim vezama“

U sklopu projekta GEAR against IPV-II (Gender Equality Awareness Raising against Intimate Partner Violence)⁴, koji se provodio od 2014. do 2016. godine u okviru DAPHNE III Programa Europske unije, provedeno je i evaluirano **65 radionica** „Izgradnja kvalitetnih intimnih veza“ u kojima je sudjelovalo **1.478 učenika/ca srednjih škola⁵** iz Grčke (GR), Španjolske (ES),

¹ Nacionalni programski paketi su objavljeni u Austriji, Hrvatskoj, Cipru, Njemačkoj, Grčkoj, Rumunjskoj i Španjolskoj. Glavni programski paket „Rodnom jednakošću protiv nasilja u intimnim partnerskim vezama“, ali i svi ostali, dostupni su na gear-ipv.eu/educational-material

² Detaljan opis ove aktivnosti i njezinih rezultata uključena je u nacionalni izvještaj svake pojedine države uključene u projekt i dostupan je na: gear-ipv.eu/training-awareness-raising/teachers-training-seminars

³ Skraćeni opis dostupan je u Policy Briefu nazvanom: *Building Healthy Intimate Relationships. The role of school: Evidence-based Policy recommendations for Adolescents' Empowerment*. Detaljan opis ove aktivnosti i njezinih rezultata uključena je u nacionalni izvještaj svake pojedine države uključene u projekt i dostupan je na: gear-ipv.eu/training-awareness-raising/adolescents-awareness-raising

⁴ Gender Equality Awareness Raising against Intimate Partner Violence - II (GEAR against IPV II) [JUST/2013/DAP/AG/5408]

⁵ Nadalje, u Grčkoj, Španjolskoj i Rumunjskoj 125 djece/adolescenata/ica (65 djevojaka i 60 mladića), korisnici/e organizacija koje pružaju usluge ugroženim i/ili skupinama visokog rizika (npr. žrtvama zlostavljanja/zanemarivanja), sudjelovalo je u 16 radionica koje su provedene u ovim organizacijama od strane 16 adekvatno educiranih nastavnika/ca i stručnjaka/inja.

Hrvatske (HR), Cipra (CY) i Rumunjske (RO). Radionice su pod nadzorom nacionalne koordinatorice u svakoj od država provodili/e 57 od 250 nastavnika/ca koji/e su prošli trening predviđen projektom.

Tablica 1. Značajke radionica provedenih u 5 država koje su sudjelovale u projektu

		država				
		CY	ES	GR	HR	RO
Trajanje	Sudionici/e (N)	178 102 76	296 144 152	414 214 200	328 183 145	262 165 97
	Uzrast (godine)	14,5 12-19	14,8 13-17	13,9 12-17	15,9 14-17,5	16,1 15-18
	Nastavnici/e (N)	5	8	22	12	10
	Radionice (N)	8	14	21	12	10
	Sastanci (N)	90 8-14	146 10-12	293 8-19	98 2-15	86 5-14
	Nastavni sati (N)	122 13-24	146 10-12	423 13-26	161,5 12,5-15	146,5 13-17

Metodologija provođenja radionica u potpunosti je **usmjerena na mlade**, s ciljem da motivira dobrovoljno i aktivno sudjelovanje adolescenata/ica:

- nastavnici/e, nakon što su propisno educirani/e, **ne poučavaju**, već **stvaraju siguran prostor** gdje su djeca vođena da istražuju i procjenjuju probleme o kojima se raspravlja i „otkrivaju“ i prakticiraju vještine koje će im pomoći da razviju zdrave odnose i otpornost na nasilje,
- primjenjuje isključivo **aktivne tehnike učenja**: kroz zabavne, interaktivne aktivnosti skupina učenika/ca otkriva te ocjenjuje društvene i osobne stavove o rodnim ulogama i nasilju u intimnim partnerskim vezama (IPV), razumije utjecaj tih stavova na njihove živote i veze, „smišlja“ načine i prakticira **životne vještine** za razvoj kvalitetnih veza i suprotstavljanje nasilju,
- aktivno sudjelovanje već senzibiliziranih adolescenata/ica se dalje pojačava dodatnim aktivnostima kao što su Nacionalna konferencija te Kampanja za podizanje svijesti vršnjaka:
 - **Nacionalne konferencije**: dva/dvije predstavnika/ce iz svake skupine adolescenata/ica sudjeluju skupa sa svojim nastavnicima/ama-voditeljima/cama kao **pozvani/e izlagači/ce** na Nacionalnoj konferenciji kako bi predstavili/e svoj rad i korisnost radionica, kao i zato da saznaju više o radovima drugih skupina i njihovim iskustvima
 - **Kampanja za podizanje svijesti** na temu rodno-uvjetovanog nasilja: na temelju vlastite senzibiliziranosti, sudionici/e radionica se pozivaju da, kao stručnjaci/kinje za intimne veze mladih, osmisle poruke i proizvode koji će biti uključeni u kampanju podizanja svijesti opće populacije adolescenata/ica u svakoj državi.

U kontekstu aktualnog projekta, adolescenti/ce su stvorili/e proizvode⁶ i prenijeli/e poruke svojim vršnjacima o tome kako izgraditi kvalitetne, ravnopravne veze, temeljene na uzajamnom poštovanju i lišene bilo kakvog oblika nasilja s kojim se mogu susresti tijekom svoga života. Učenici/e su mogli odlučiti kakve proizvode žele i prezentirati/e su crteže, kolaže, postere, pjesme, kazališne predstave, video snimke, itd. Osim toga, adolescenti/ce su sudjelovali/e u nominiranju pobjedničkih radova tako da su sudjelovali/e u natjecanjima koji su održani u svim državama.

⁶ Proračuni su izvedeni iz uzoraka manjih od ukupnog broja navedenih u retku „Sudionici/e“ za Cipar [158 učenika/ca (70 mladića i 88 djevojaka)], Španjolsku [233 učenika/ca (118 mladića i 115 djevojaka)] i Hrvatsku [286 učenika/ca (120 mladića i 166 djevojaka)], zbog upitnika koji nedostaju. Što se tiče Grčke, podaci o učenicima/ama iz Večernje srednje škole [13 učenika/ca (9 muškaraca i 4 žene)] su izbačeni zbog svoje dobi (do 43 godine starosti).

⁷ U Španjolskoj nastavni sat traje 60, a u svim ostalim državama 45 minuta.

⁸ Učenici/e su sveukupno osmislili 80 proizvoda koje po državama možete vidjeti ovdje: www.gear-ipv.eu/campaigns.

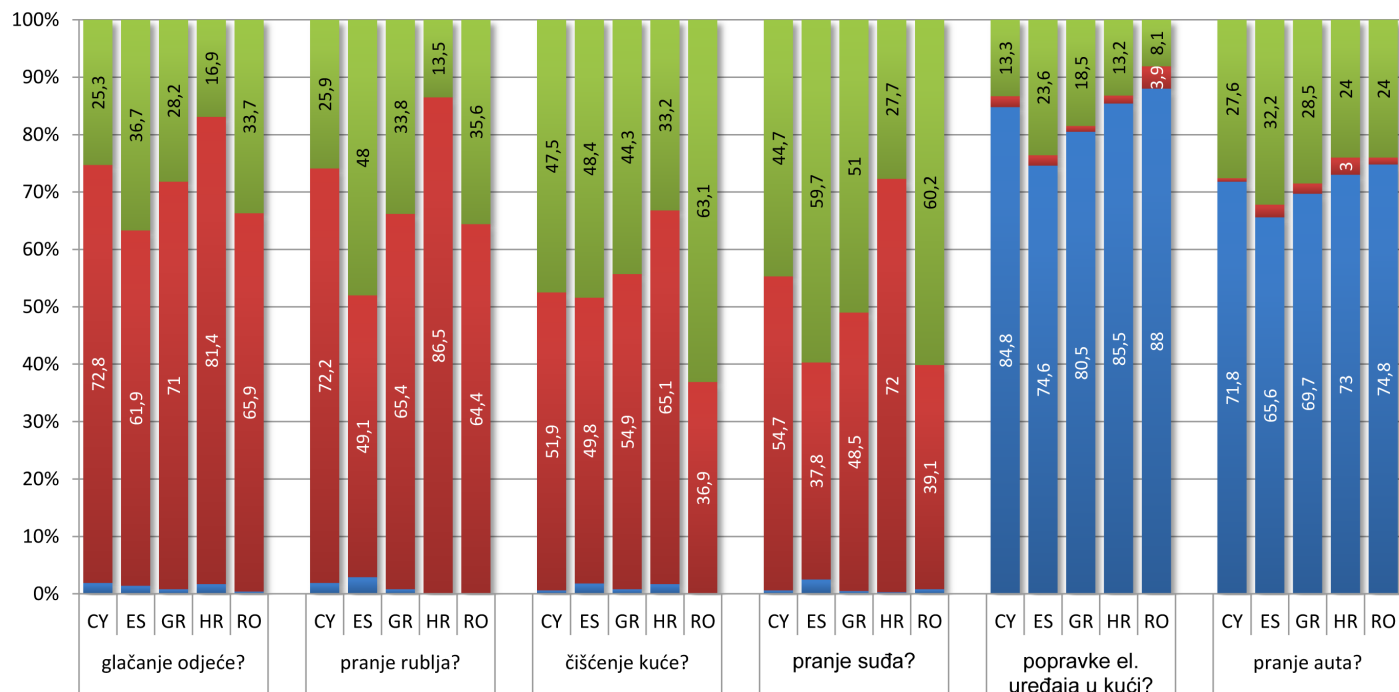
Nužnost podizanja svijesti i osnaživanje adolescenata/ica

Jer svi mladi, dječaci i djevojčice, posvuda svjedoče rodnu neravnopravnost, koja je i dalje sveprisutna, i ona im se predstavlja kao posve normalna, s obzirom na to da su...

...u većini obitelji, uloge i odgovornosti neravnomjerno raspoređene; kao posljedica toga, većina djece svih zemalja...

U većini obitelji u našoj zemlji, što misliš tko je odgovoran za:

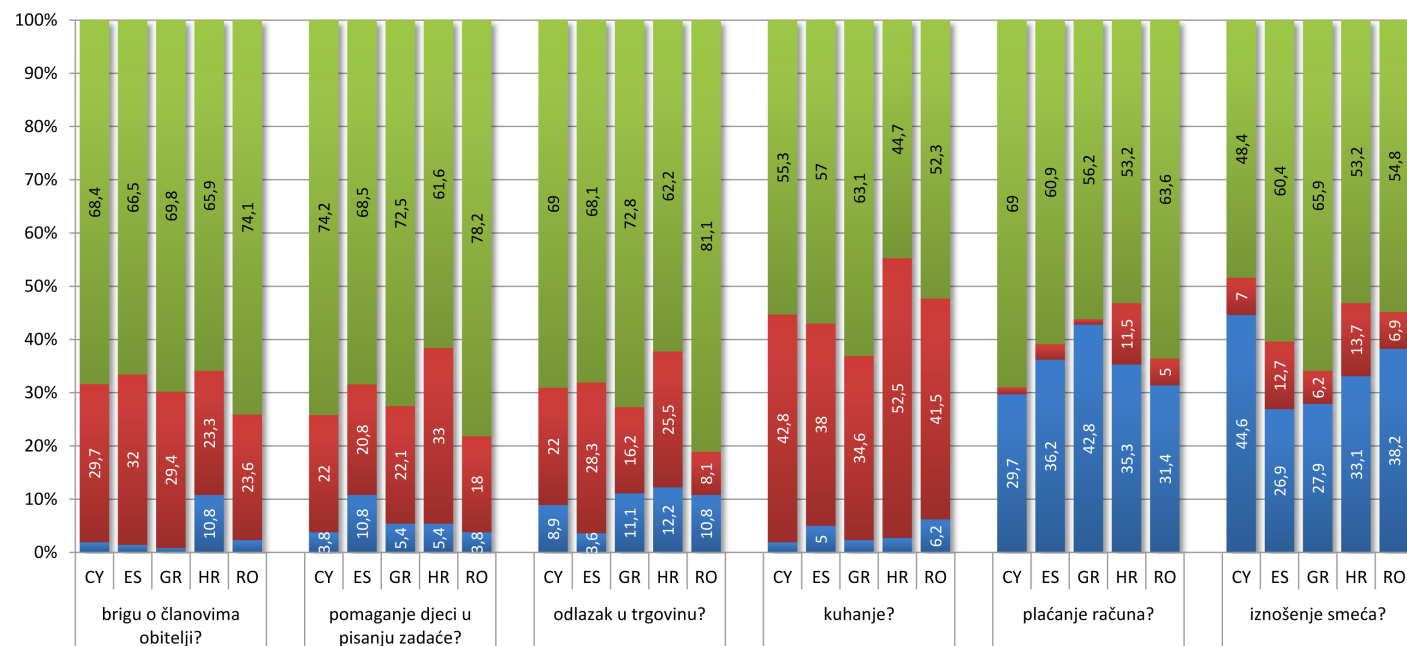
■ otac ■ majka ■ oboje jednako

...vide žene koje čiste, peru suđe i rublje i glačaju, dok muškarci peru aute i obavljaju popravke

U većini obitelji u našoj zemlji, što misliš tko je odgovoran za:

■ otac ■ majka ■ oboje jednako

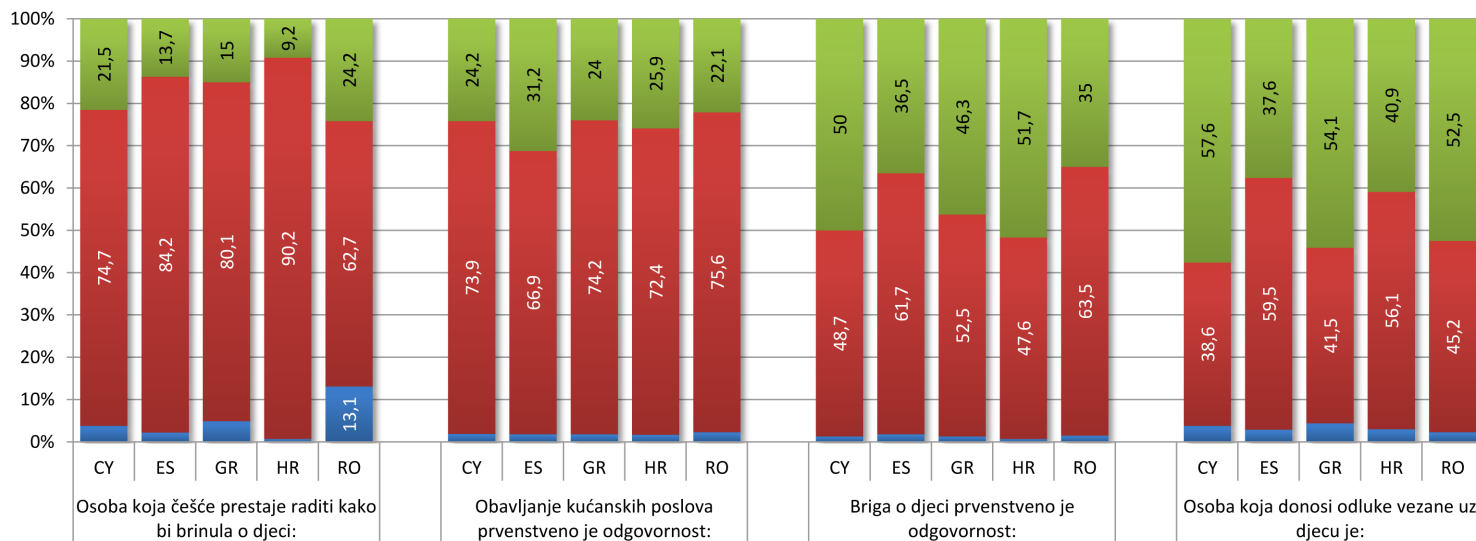

Iako većina djece (5-8:10 djece) uviđa da svaki spol nosi **određene obaveze**, još uvijek je značajan postotak djece koja vide da samo žene kuhaju (3-5 od 10 djece), brinu se o bolesnom članu/ici obitelji ili pomažu djeci s učenjem (2-3:10 djece) i obavljaju kupovinu (1-3:10 djece). Isto tako, 3-4 djece od 10 vidi da samo muškarci plaćaju račune i iznose smeće.

...uče, samo putem promatranja, da...

Za svaku od sljedećih izjava stavi oznaku X u kućicu koja prema tvom mišljenju bolje opisuje situaciju u tvojoj zemlji.:

■ otac/muškarac ■ majka/žena ■ oboje jednako

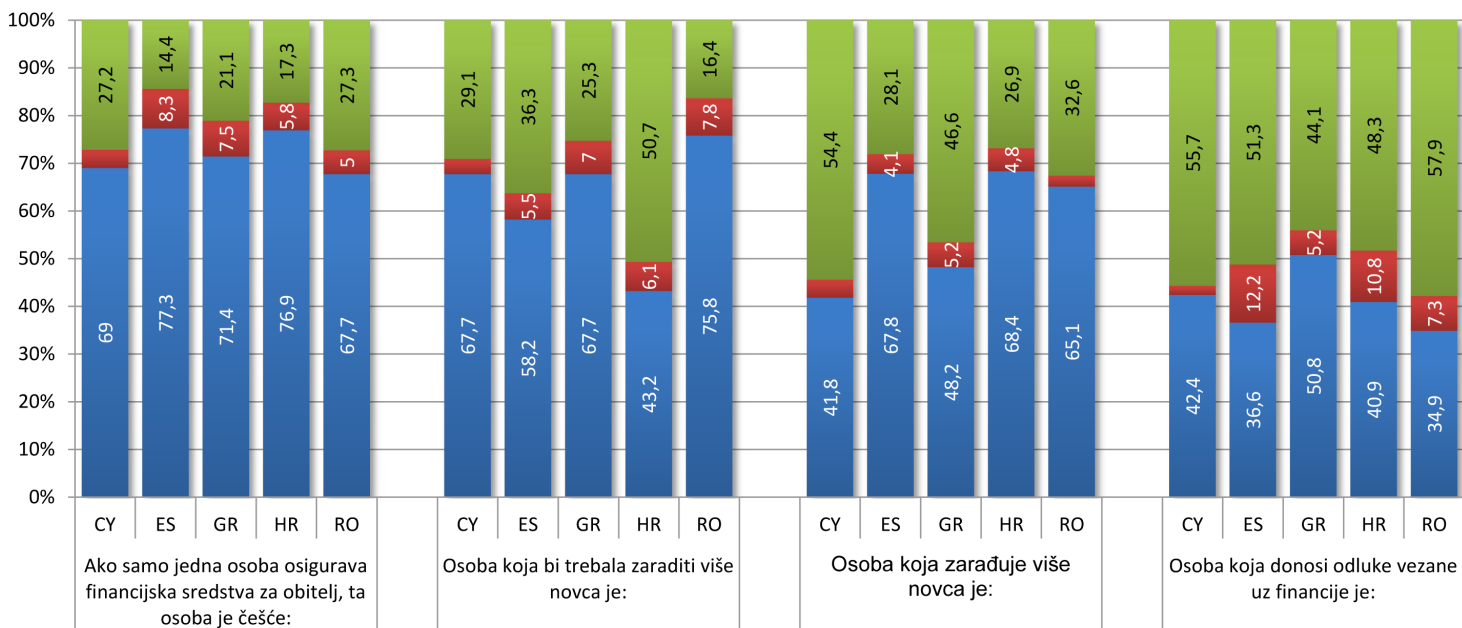

U većini parova/obitelji:

...su pitanja i odluke o obitelji i djeci **ženska odgovornost**, dok...

Za svaku od sljedećih izjava stavi oznaku X u kućicu koja prema tvom mišljenju bolje opisuje situaciju u tvojoj zemlji.:

■ otac/muškarac ■ majka/žena ■ oboje jednako

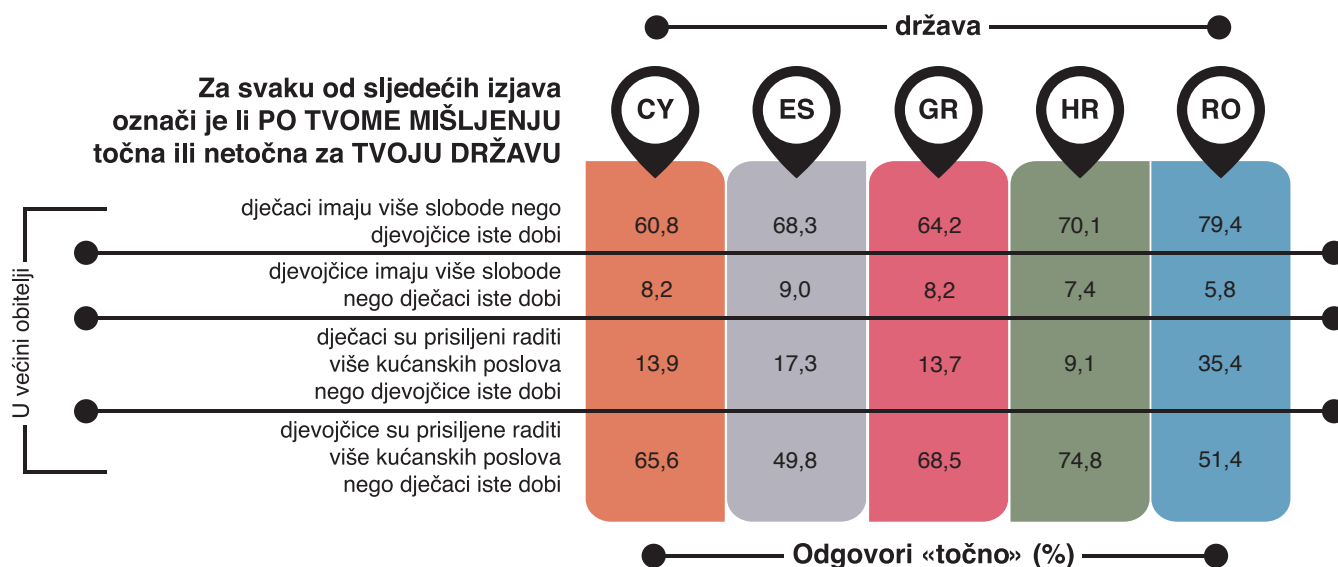

U većini parova/obitelji:

...su financijska pitanja i odluke **muška odgovornost**.

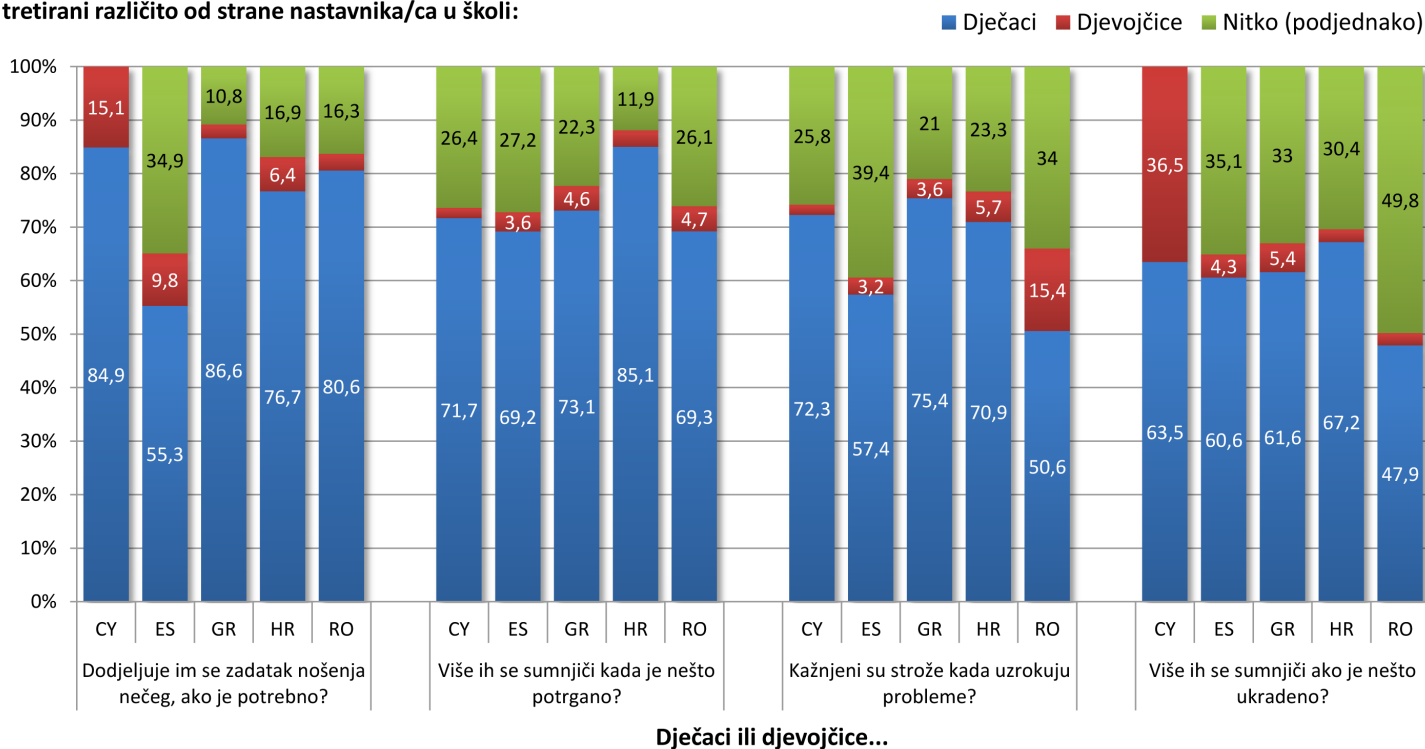
Zato što su mladi, dječaci i djevojčice, već doživjeli rodnu neravnopravnost, kroz diskriminatorna ponašanja s kojima se svakodnevno suočavaju...

...u svojim obiteljima, gdje se smatra normalnim, da dječaci uživaju više slobode, dok se od djevojčica očekuje da preuzmu obaveze u kućanstvu,

... u svojim školama, gdje se smatra normalnim...

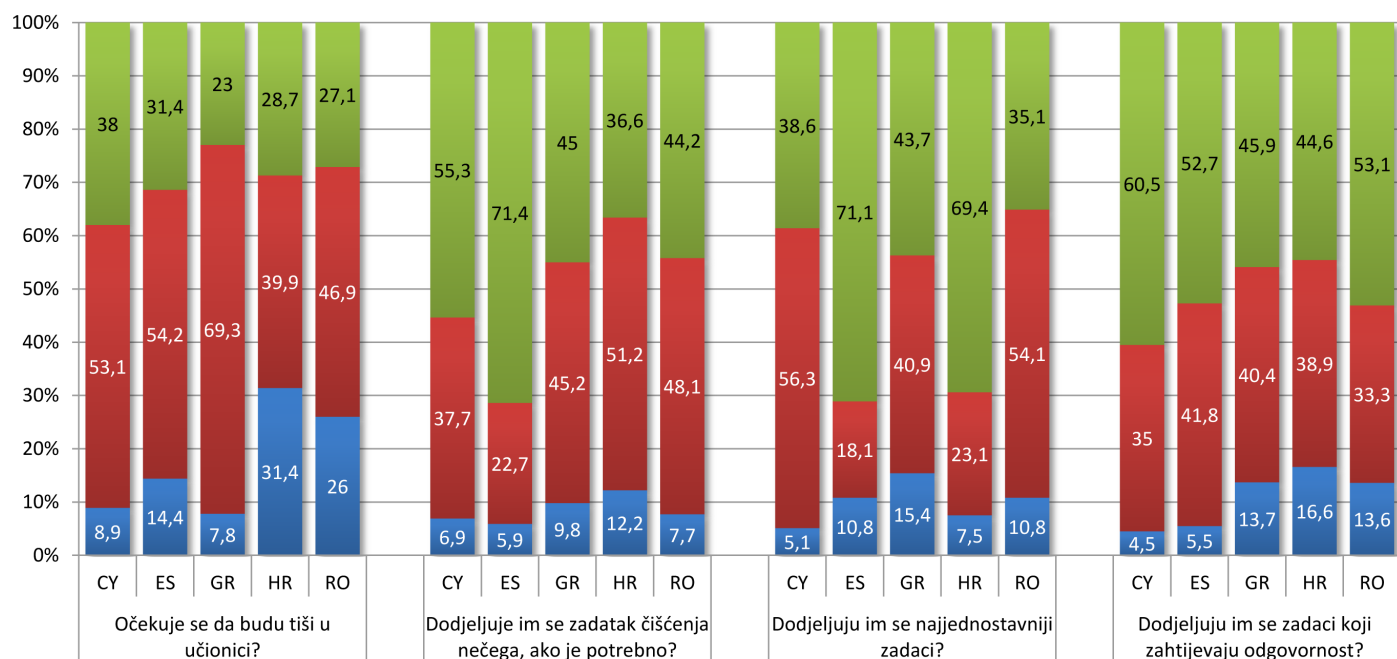
Za svaku od sljedećih tvrdnji označite jesu li dječaci i djevojčice tretirani različito od strane nastavnika/ca u školi:

...na dječake se gleda kao na jake i na izgređnike, pa stoga moraju nositi stvari, obično se njih krivi kada se nešto ošteti ili ukrade i obično ih se strožije kažnjava, dok...

Za svaku od sljedećih tvrdnji označite jesu li dječaci i djevojčice tretirani različito od strane nastavnika/ca u školi:

■ Dječaci ■ Djevojčice ■ Nitko (podjednako)

Dječaci ili djevojčice...

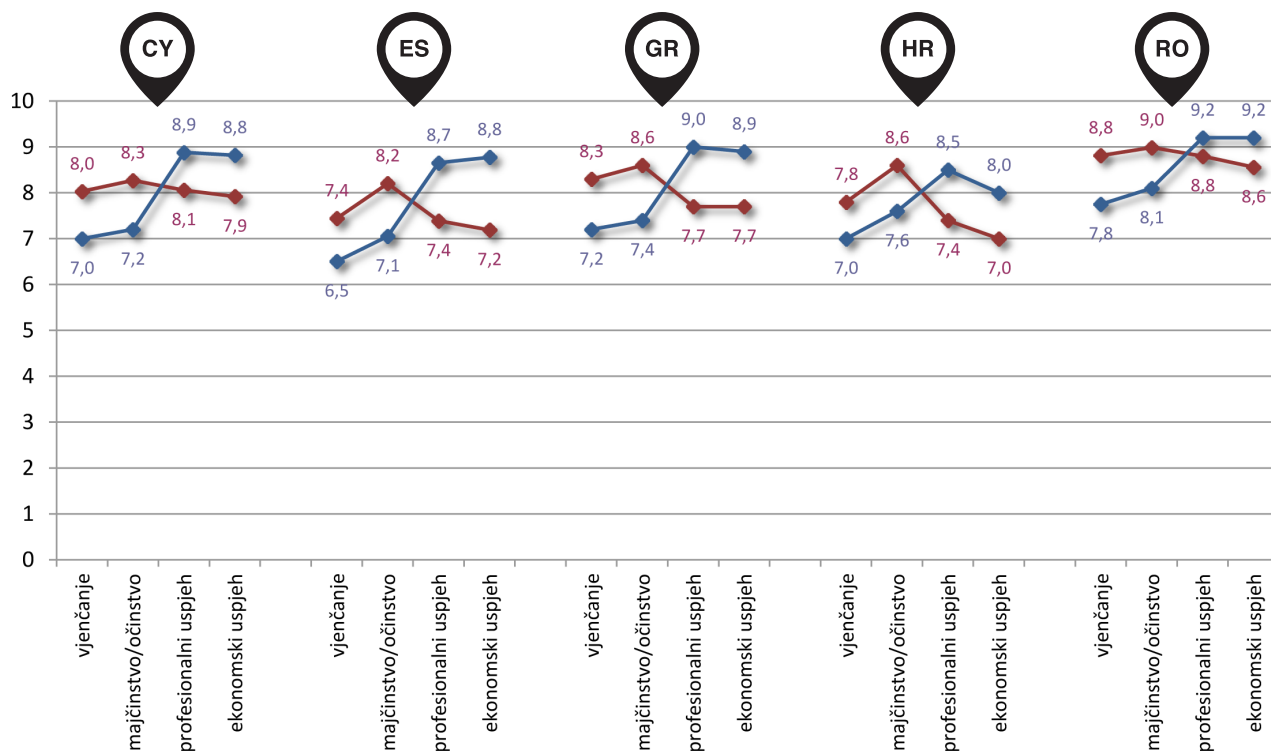
...se djevojčice smatra ozbiljnim, odgovornim i urednim, ali nedovoljno pametnim i kompetitivnim, pa im se stoga dodjeljuju specifični zadaci...

Zato što mladi oba spola primaju višestruke poruke i svjesni su da društvo u kojemu žive stvara različita očekivanja od muškaraca i žena, odnosno da...

...su najvažniji ciljevi jedne žene majčinstvo i udaja, a muškarca profesionalni i financijski uspjeh.

Koliko važnim (0=nimalo ... 10=izuzetno) naše društvo smatra...

— za ženu
— za muškarca

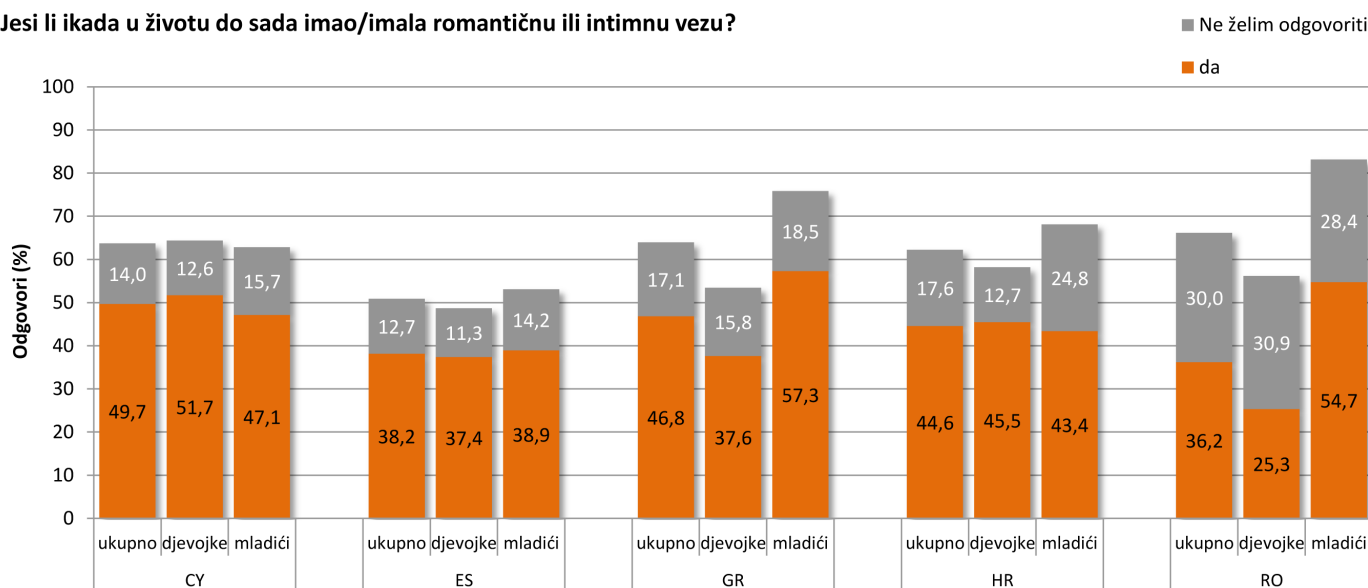
Vrijedi istaknuti da se najznačajnija rodna uloga u društvu prihvaća s najnefleksibilnijim očekivanjima, što znači da pridavanje važnosti samo neznatno varira od države do države: majčinstvo za žene kreće se u rasponu od 8,2 (ES) do 9,0 (RO) a profesionalni uspjeh za muškarce varira od 8,5 (HR) to 9,2 (RO).

Drugi zanimljiv podatak za Rumunjsku je da se sva četiri očekivanja za žene smatraju iznimno bitnima (8,6 – 9), dok je važnost pripisivanja ostvarenju muških ciljeva slična onoj u drugim državama.

Jer su prve intimne veze mladih već započele...

Izjave adolescenata/ica pokazuju kako je u intimne veze stupilo od 36% (RO) do 50% (CY) mladih. Te postotke se može smatrati podcijenjenima, jer je 30% adolescenata/ica u Rumunjskoj i 13%-18% adolescenata/ica u ostalim državama na ovu stavku odgovorilo sa „Ne želim odgovoriti“.

Jesi li ikada u životu do sada imao/imala romantičnu ili intimnu vezu?

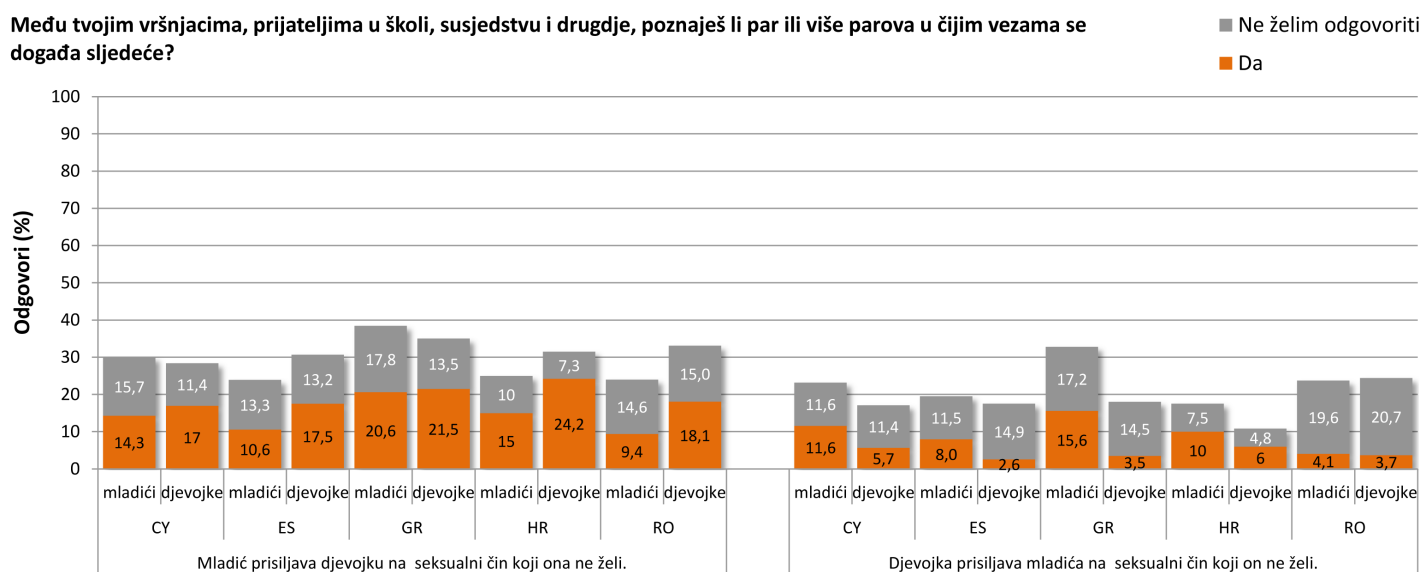
U Grčkoj (57% prema 38%) i Rumunjskoj (55% prema 25%) više mladića nego djevojaka izjavljuje da je stupilo u intimne veze, dok je u ostalim državama omjer podjednak. Mladići (14%-28%) i djevojke (11%-31%) izjavljuju da ne žele odgovoriti na ovo pitanje podjednako u svim državama, osim u Hrvatskoj, gdje je omjer mladića koji ne žele odgovoriti gotovo dvostruko veći od broja djevojaka.

Prosječna dob u kojoj stupaju u intimne veze za mladiće je 11,9 (CY) - 14,4 (RO) godina, a za djevojke nešto viša [12,6 (GR) - 15,1 (RO) godina]. Dob prvih intimnih partnera/ica za mladiće je podjednaka njihovoj [12,2 (CY) - 15,0 (RO) godina], dok su partneri/ca djevojaka nešto stariji/e nego one [13,5 (GR) - 17,9 (RO) godina].

...u nekima od njih već se **pojavilo nasilje u intimnim partnerskim vezama i učenici/e ga prijavljuju, na upit ili neizravno...**

Alarmantan postotak adolescenata/ca pokazuje da oni/e **poznaju barem jedan par** u kojemu jedan partner/ica zlostavlja drugog/u psihički, fizički ili seksualno. Preciznije rečeno:

Među tvojim vršnjacima, prijateljima u školi, susjedstvu i drugdje, poznaješ li par ili više parova u čijim vezama se događa sljedeće?

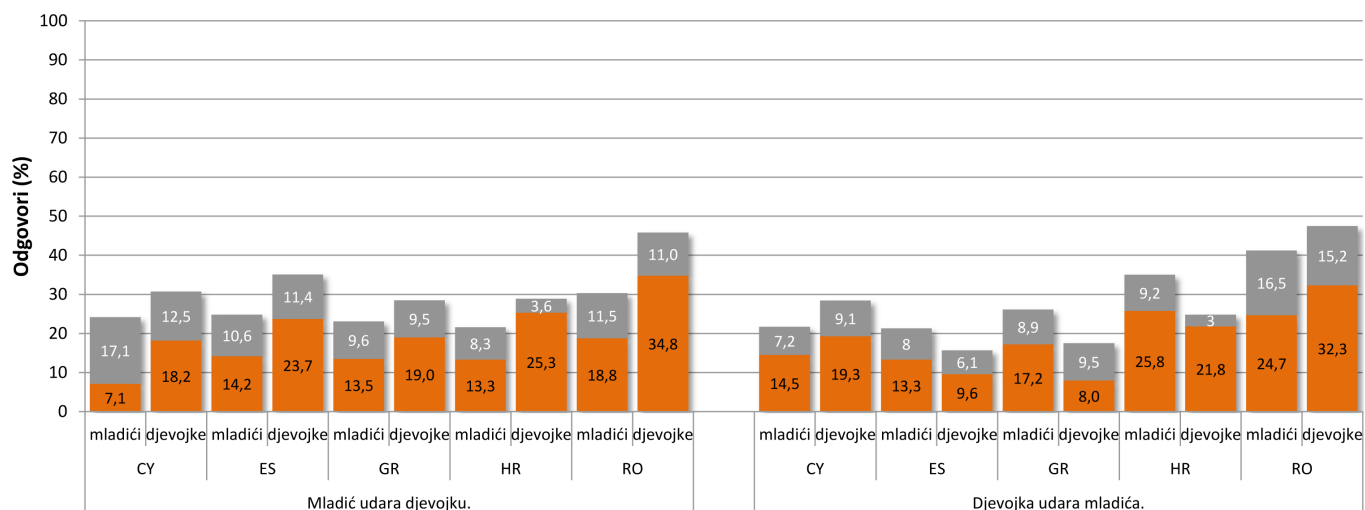

17 do 24% djevojaka i 9% do 21% mladića izjavljuje da pozna parove u kojima dečko prisiljava partnericu na seksualni odnos, iako ona to ne želi, dok 3% do 6% djevojaka i 4% do 16% mladića pozna i parove kod kojih je situacija obrnuta.

Među tvojim vršnjacima, prijateljima u školi, susjedstvu i drugdje, poznaješ li par ili više parova u čijim vezama se događa sljedeće?

■ Ne želim odgovoriti

■ Da

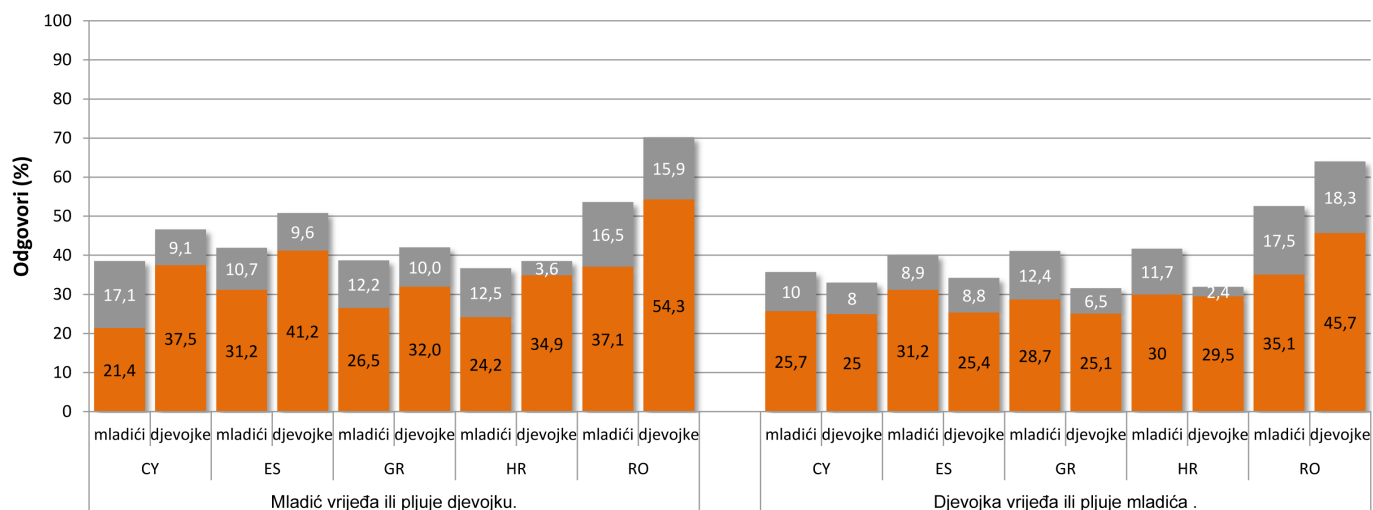

18 do 35% djevojaka i 7% do 19% mladića poznaju parove u kojima dečko tuče svoju djevojku, dok 8% do 32% djevojaka i 13% do 26% mladića pozna parove u kojima djevojka tuče svoga dečka.

Među tvojim vršnjacima, prijateljima u školi, susjedstvu i drugdje, poznaješ li par ili više parova u čijim vezama se događa sljedeće?

■ Ne želim odgovoriti

■ Da

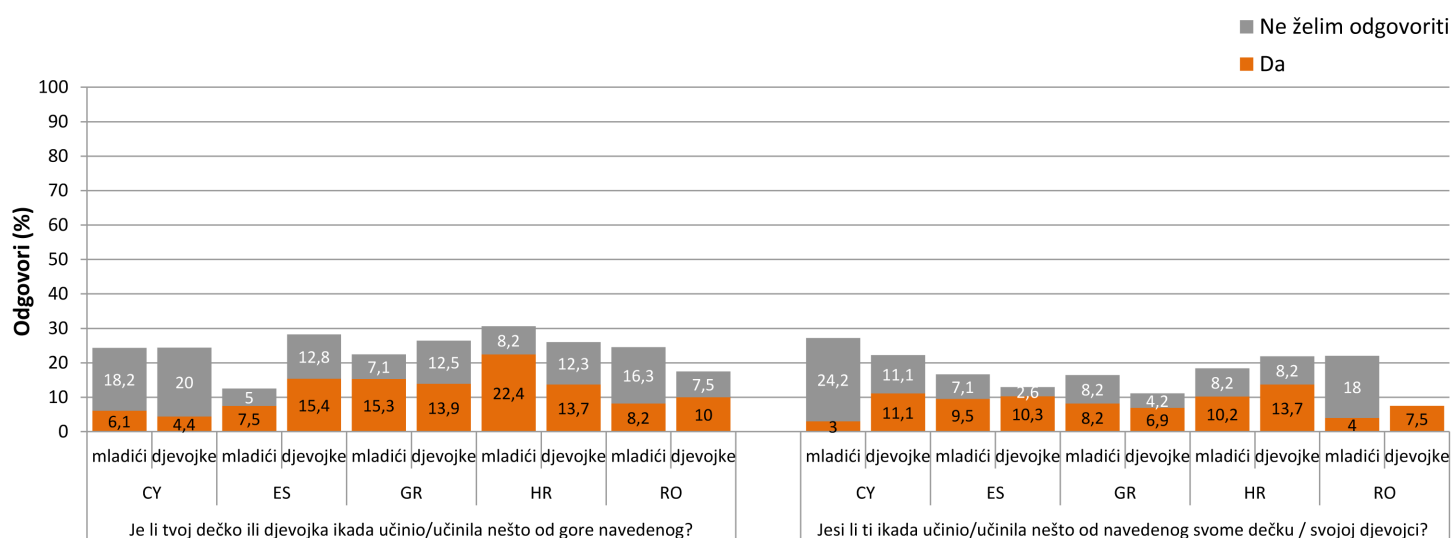
Kao posljednje, ali ne i manje bitno, 32% - 54% djevojaka i 21% - 37% mladića pozna parove u kojima dečko vrijeđa ili psuje svoju djevojku, dok su obrnute situacije poznate 25% - 46% djevojaka i 26% - 35% mladića.

Dva su zapažanja vrijedna spomena:

Odgovori adolescenata/ica imaju tendenciju diferenciranja prema vlastitu spolu i **spolu** zlostavljača/ice ili žrtve: osim nekoliko iznimaka, veći postotak djevojaka prijavljuje nasilna djela koja su počinili mladići prema djevojci, dok su učestalost počinjenih od strane djevojke prema mladiću uglavnom prijavljuju mladići.

Osim djevojaka u Hrvatskoj, postotak adolescenata/ica koji odabiru odgovor „Ne želim odgovoriti“ na pitanja o psihičkom i fizičkom zlostavljanju je znatno visok u svim zemljama (6%-18% i 6%-15% djevojaka, 9%-17% i 7%-17% mladića). Broj je čak i veći na pitanja o seksualnom nasilju (11%-21% djevojaka i 7%-20% mladića). Ovaj nalaz ukazuje na to da a) bi prethodno navedene **indirektne procjene opsega nasilja u intimnim partnerskim vezama** mladih mogle biti **prilično podcijenjene** te b) je razgovor o ovim konkretnim **temama još uvijek tabu**.

Od ukupnog broja mladih koji da su trenutačno u intimnoj vezi ili su u njoj već bili, 5,1% (CY) - 17,2% (HR) njih također izjavljuju da se iskusili barem jedno od prethodno navedenih nasilnih ponašanja od strane svoga partnera/ice, dok 5,6% (RO) - 12,3% (HR) njih je bilo počinitelj/ica takvog ponašanja prema svome/joj partneru/ici. Vrijedi još jednom istaknuti da se veliki postotak mladih ne želi izjasniti (8,9%-19,2% po pitanju viktimizacije u intimnim partnerskim vezama i 4,9%-16,7% po pitanju vlastitog počinjenja nasilja), što u stvari premašuje broj pozitivnih odgovora u obje države [RO (samo mladići) i CY (oba spola)].

U odnosu na spol adolescenata/ica, veći postotak djevojaka iz sve tri države (ES, GR, RO) izjavljuju da su bile žrtvom (10%-15,4%) a ne počiniteljicama (6,9%-10,3%) nasilja. Isto se odnosi na mladiće iz svih država, osim iz Španjolske: 6,1% - 22,4% mladića izjavljuju da su bili žrtvama, a 3%-10,2% da su se ponašali nasilno prema svome/joj partneru/ici. Međutim, ovaj rezultat treba se uzeti u obzir u kombinaciji s postotkom mladih koji se nisu željeli izjasniti, budući da je u 4 od 5 zemalja više djevojaka [(12,5%-20% prema 5%-18,2% mladića (CY, ES, GR, HR))] ponudilo taj odgovor na temu viktimizacije, a više mladića [7,1%-24,2% prema 0%-11,1% djevojaka (CY, ES, GR, RO)] na temu počinjenja nasilja u intimnoj partnerskoj vezi.

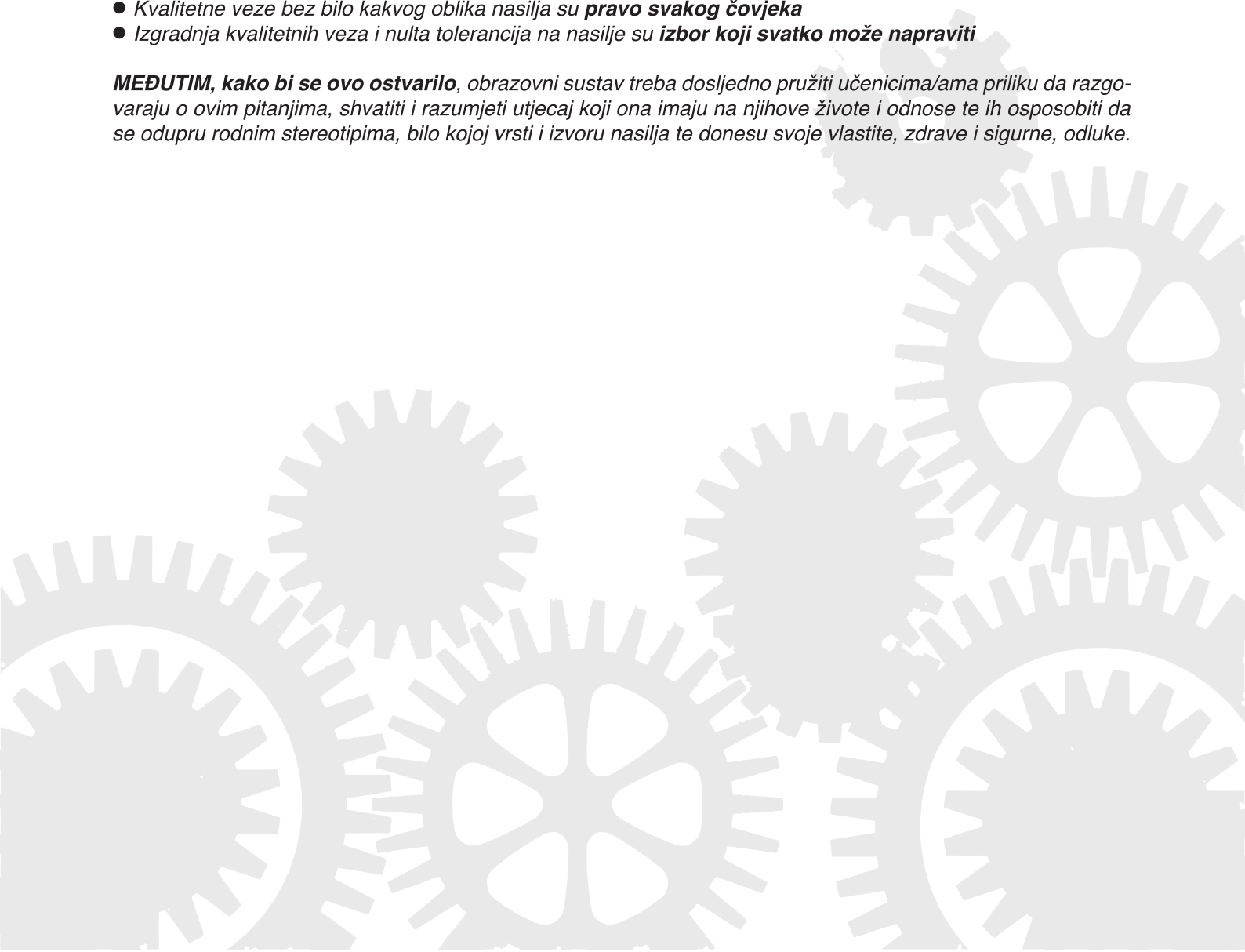
***Možemo li promijeniti
sve ovo?***

NARAVNO!

Sve dok mladići i djevojke skupa ne shvate da:

- Društveno nametnute spolne uloge **nisu jednosmjerna ulica**: one su društveni konstrukti i adolescenti/ce **imaju pravo odabrati da ih mijenjaju**, a ne se nužno ponašati u skladu s njima
- Rodna neravnopravnost i nejednaka raspodjela moći **nisu normalne**, a usko su povezane s nasiljem u intimnim partnerskim vezama
- **Nulta tolerancija** je najučinkovitiji način sprečavanja nasilja u intimnim partnerskim vezama
- Kvalitetne veze bez bilo kakvog oblika nasilja su **pravo svakog čovjeka**
- Izgradnja kvalitetnih veza i nulta tolerancija na nasilje su **izbor koji svatko može napraviti**

MEĐUTIM, kako bi se ovo ostvarilo, obrazovni sustav treba dosljedno pružiti učenicima/ama priliku da razgovaraju o ovim pitanjima, shvatiti i razumjeti utjecaj koji ona imaju na njihove živote i odnose te ih osposobiti da se odupru rodnim stereotipima, bilo kojoj vrsti i izvoru nasilja te donesu svoje vlastite, zdrave i sigurne, odluke.

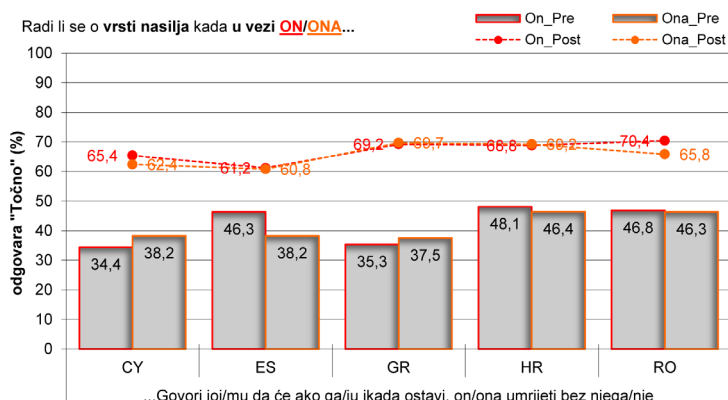
Djelotvornost radionica „Izgradnja kvalitetnih intimnih veza“

Znanje adolescenata/ica povećalo se u odnosu na...

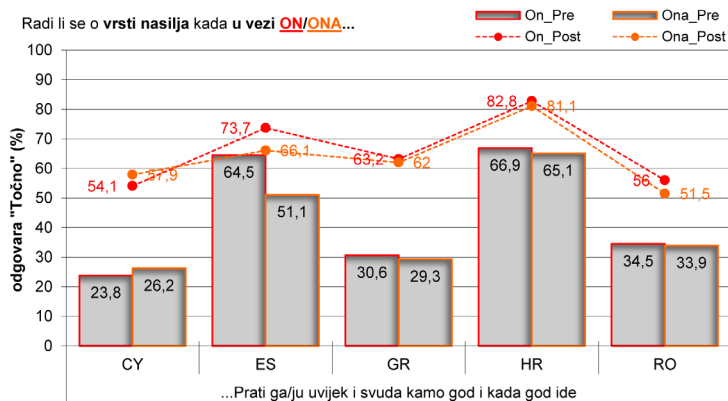
...vrste nasilja u intimnim partnerskim vezama

Na početku, kao i nakon završetka radionice, učenici/e su zamoljeni/e da procijene 10 specifičnih ponašanja u odnosu na to predstavljaju li ona oblike nasilja kada su počinjena u kontekstu intimnih odnosa mladića i njihovih partnerica i obrnuto. Prije radionice, veliki postotak učenika/ca nije prepoznao da emocionalna ucjena (1) i kontroliranje ponašanja, bilo u obliku stalne fizičke prisutnosti partnera (2) ili verbalnog izvršenja, čine oblike nasilja, vjerojatno zato što su ih „naučili/e“ pogrešno interpretirati kao znak interesa i pretjerane ljubavi.

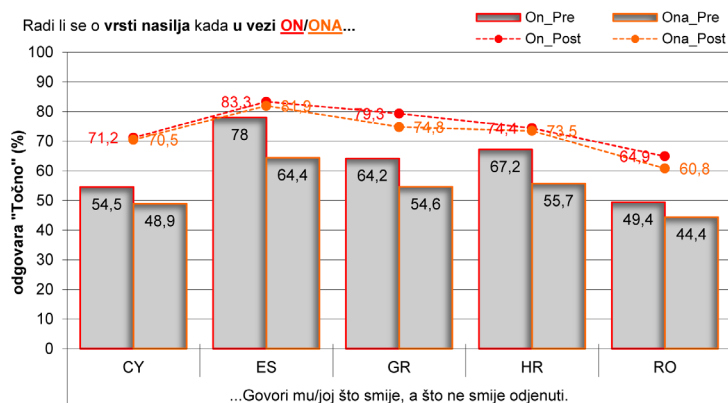
1. Prije sudjelovanja u radionicama, 3 - 5 od 10 učenika/ca bilo je svjesno da je emocionalna ucjena također vrsta nasilja. Nakon radionica, taj broj se povećao na 6-7 od 10 učenika/ca.

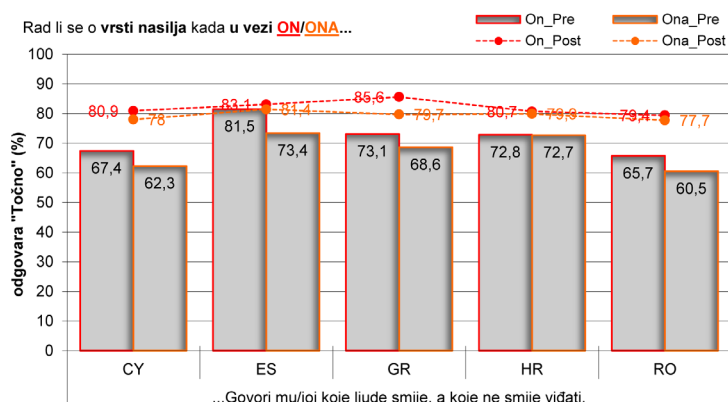
2. Na početku je svega 2-3 (CY, GR, RO) ili 5-6 učenika/ca (ES, HR) od 10 razumijevalo da je neprekidno prisustvo partnera/ica znak nasilnog ponašanja, a ne iskazivanja naklonosti. Nakon radionica podizanja svijesti, 5-6 (CY, GR, RO) i 7-8 (ES, HR) od 10 učenika/ca dijelilo je isto mišljenje.

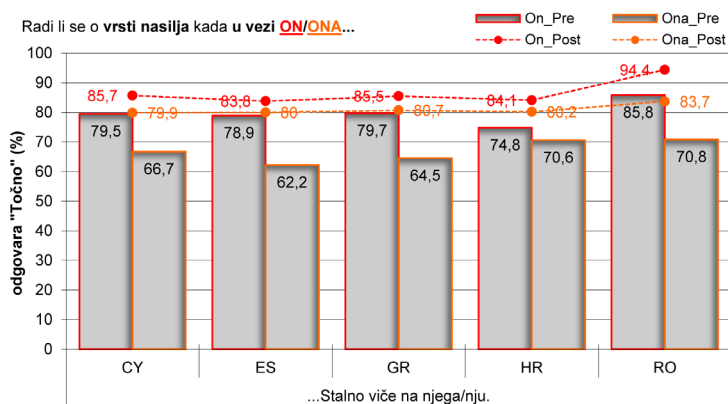
3. Prije radionica, učenici/e su smatrali da je kontrolirajuće ponašanje čin nasilja ako ga počinjavaju muškarci (5-8:10 učenika/ca), a ne žene (4-6:10 učenika/ca). Po završetku radionice, 6-8:10 učenika/ca smatra ovu vrstu ponašanja nasilnom, bez obzira na spol počinitelja/ice, posebno u tri države (CY, ES, HR).

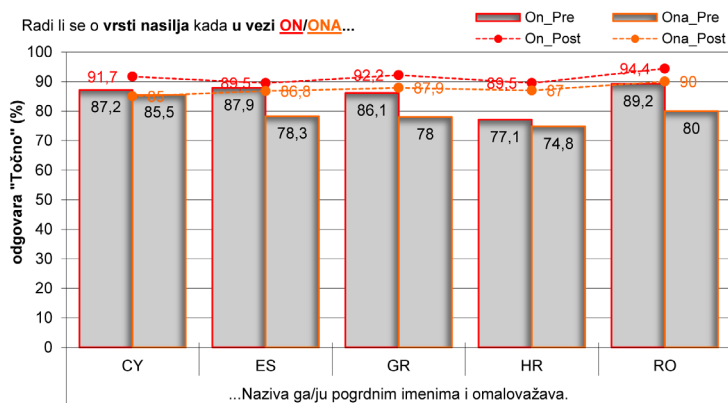
4. Isto tako, u svojim početnim procjenama, 7-8:10 učenika/ca smatra ovakvo ponašanje nasilnim ako ga počinjava „on“, a ne „ona“ (6-7:10 učenika/ca). Po završetku radionice, 8:10 učenika/ca shvaća da je kontroliranje društvenih kontakata svoga/je partnera/ice vrsta nasilnog ponašanja neovisno o spolu. To je bio slučaj u svim državama sudionicama osim Grčke.

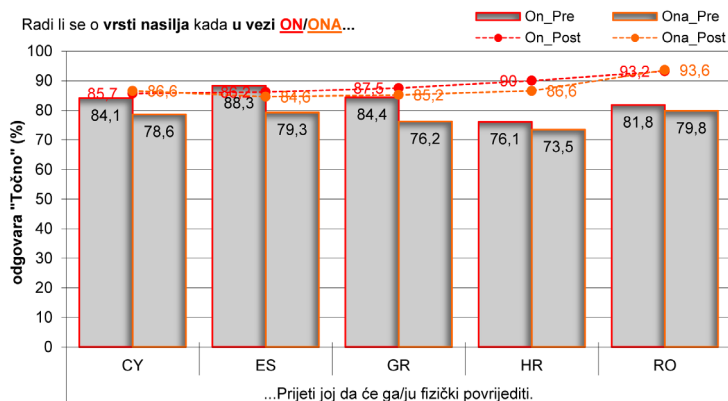
S druge strane, čak i prije radionice, većina učenika/ca prepoznaje ove obrasce ponašanja kao nasilne postupke psihološkog zlostavljanja (5-6) i fizičke prijetnje (7), naročito kada su počinjeni od strane muške osobe prema svojoj partnerici.

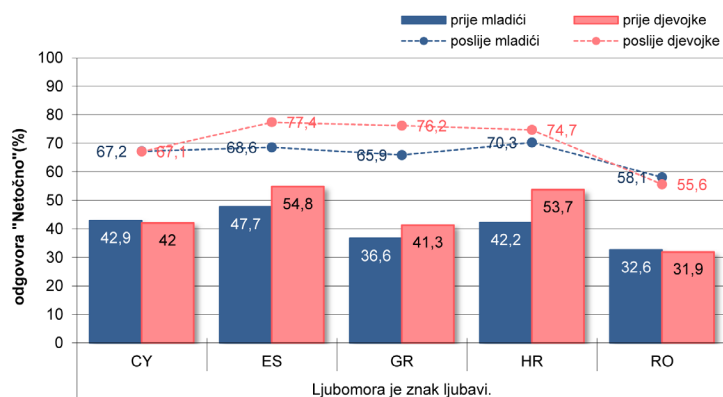
5. U početnim procjenama, više učenika/ca (8 od 10) smatra takvo ponašanje nasilnim jedino kad je počinjeno od strane mladića prema djevojci, a ne suprotno (6-7 od 10 učenika). Nakon radionice, ta je razlika smanjena u svim državama, osim Rumunjske, a 8 od 10 učenika/ca priznaju verbalno nasilje, bez obzira na spol počinitelja.

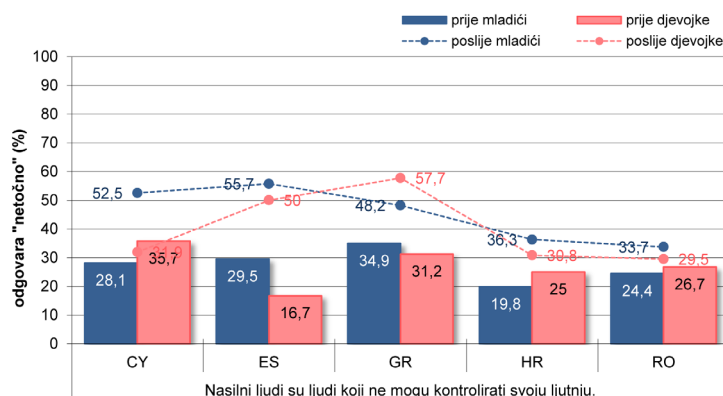
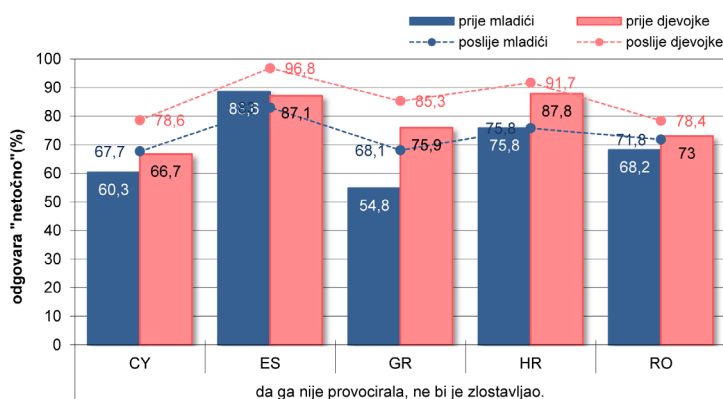
6. Ponižavajuće postupke kao nasilna ponašanja prepoznaje 8-9 od 10 učenika/ca i prije sudjelovanja na radionicama [iako je postotak bio nešto manji, kada je počinitelj ženska osoba (ES, GR, RO)]. Na kraju radionice, 9 od 10 učenika/ca ih smatra nasilnim djelima, bez obzira na spol počinitelja/ice u svim državama, osim Cipra.

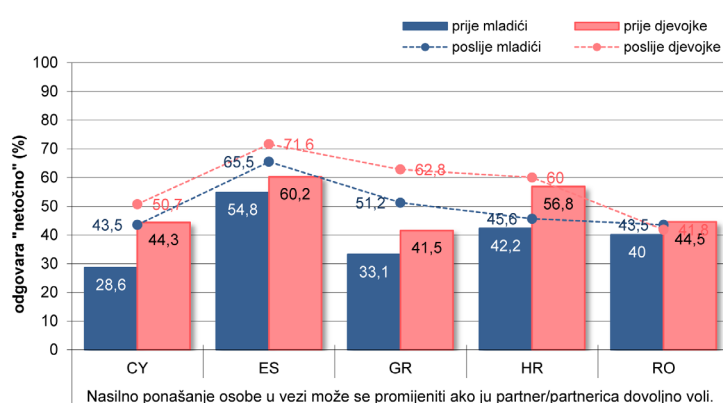
7. Taj isti obrazac vrijedi i za fizičke prijetnje: one se doživljavaju kao oblik nasilja od strane 8-9 od 10 učenika/ca kada je „on prijeti njoj” u usporedbi s 7-8 od 10 učenika/ca, kada „ona prijeti njemu”. Po završetku radionice, 9 od 10 učenika/ca vjeruje da je prijetnja oblik nasilja, bez obzira je li počinitelj/ica muško ili žensko.

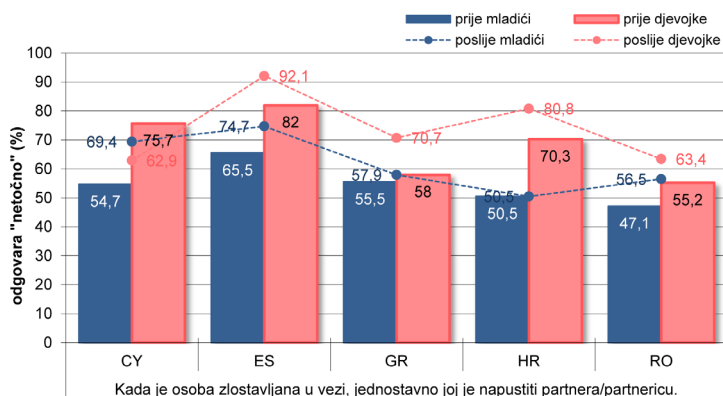
Veći postotak djevojkama nego mladića odbacuje mit okrivljavanja žrtve (umjesto počinitelja/ice), ne samo nakon radionice (78% -97%), nego i prije (67% -88%). Postotak mladića doživljava velike varijacije po državama tijekom početne procjene (55% -89%), što je značajno smanjeno na kraju radionice na 68% -83% mladića koji odbijaju ovaj specifični mit.

Na isti način, ovaj mit skida krivnju s počinitelja/ice i pripisuje je nemogućnosti kontroliranja vlastitog bijesa. Čini se da je ovaj mit prilično ukorijenjen, jer ga prihvaća većina mladih prije radionica 2-3 od 10. Također se čini da je otporan na promjene, jer ga je nakon radionica odbacilo svega 3-6 od 10 mladih. Važno je primijetiti da se u ovoj točki povećao broj točnih odgovora za mladiće (za 9%-26%) po svim uključenim, dok su se točni odgovori djevojkama povećali samo za Grčku i Španjolsku.

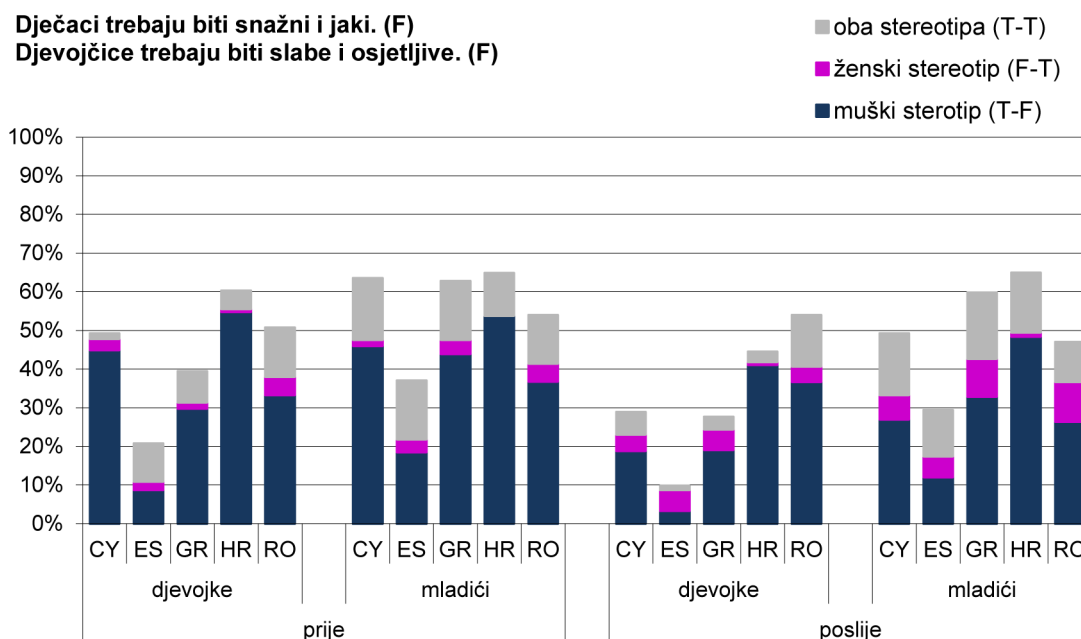

Iako više od polovice mladih (47% -65% mladića i 55% -82% djevojkama) shvaća i prije radionice da žrtvama nije lako napustiti nasilne veze, ta stopa je povećana nakon radionice uglavnom među djevojkama (63% -92%) u svim državama, osim na Cipru, ali i kod mladića (50% -75%) u Rumunjskoj, Španjolskoj i Cipru.

Samo 3-5 mladića i 4-6 djevojkama od 10 mladih s pravom odbacuju ovu izjavu tijekom početne procjene. Iako je vrlo otporan na promjenu, ovaj mit po kome je partner odgovoran za ponašanje nasilne osobe nakon radionice odbacuje 4-5: 10 mladića i 4-6: 10 djevojkama iz svih država, osim iz Španjolske (gdje ga odbija 7 od 10 učenika/ca).

Stavovi adolescenata/ica prema **rodnim stereotipima** procijenjeni su prije i nakon radionica putem seta pitanja koja su od sudionika/ca tražila da označe nešto istinitim ili neistinitim, **prema njihovom mišljenju**. Pitanja su formulirana na način da se, uparivanjem određenih stavki, mogu istražiti muški i ženski stereotipi za svaku od dimenzija koje su se mjerile (npr. „pravi muškarci ne plaču“ ili „prave žene ne psuju“). **Od adolescenata/ica su se očekivali nestereotipni odgovori na oba pitanja** u svakom paru. Indikativni rezultati četiri para pitanja prikazani su u nastavku. S obzirom na par pitanja „dječaci trebaju biti snažni i jaki“ i „djevojčice trebaju biti slabe i osjetljive“, **dva nestereotipna⁹ odgovora** („netočno“) prije radionice dalo je 35% (HR) - 46% (RO) mladića i 40% (HR) - 61% (GR) djevojaka, osim Španjolske koja je pokazala višu stopu (63% i 79%). Na kraju radionice, došlo je do povećanja nestereotipnih odgovora za sve četiri države [35% (HR) - 53% (RO) za mladiće i 46% (RO) - 72% (GR) za djevojke], uz Španjolsku koja je ponovno kao iznimka predstavila veće postotke (71% i 90% za mladiće i djevojke).

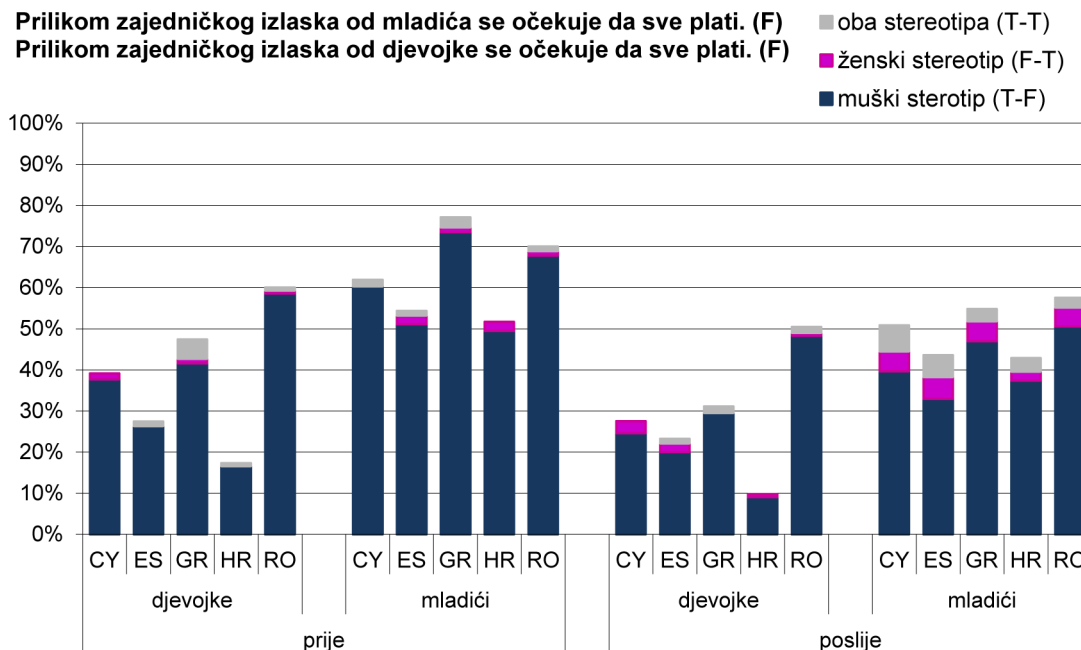
Stereotipni odgovor („točno“) na pitanje koje propituje samo muške stereotype inicijalno je odgovorilo 19% (ES) - 54% (HR) mladića i 9% (ES) - 55% (HR) djevojaka. Nakon radionice, stope su se smanjile na 12% (ES) - 33% (GR) za mladiće iz četiri države, osim HR (48%) i na 3% (ES) - 19% (CY, GR) djevojaka iz tri države, osim RO (37%) i HR (41%).

Dva stereotipna odgovora („točno“ za oba pitanja) u početku je odabralo 11% (HR) - 16% (CY) mladića i 5% (HR) - 13% (RO) djevojaka iz četiriju država, osim Cipra (1%). Nakon radionice, stope mladića iz svih država [10% (RO) - 17% (GR)] i stope djevojaka u Rumunjskoj (13%) ostale su stabilne, dok su odgovarajuće stope za djevojke iz preostale tri države gotovo poništene (1% - 3% za ES, HR, GR).

Najjasnija modifikacija stava vidljiva je među ciparskim mladićima i djevojkama. S druge strane, mladići u Rumunjskoj i Hrvatskoj pokazuju najveći otpor prema modifikaciji stava, te se skupa s grčkim mladićima i dalje drže rodno-stereotipnih stajališta u postotku većem od 50%.

⁹ Radi jednostavnijeg predstavljanja, slike prikazuju samo stereotipne odgovore. Postotak mladih koji se odlučuju za nestereotipne odgovore na oba pitanja je jednak ravnoteži svakog stupca (do 100%).

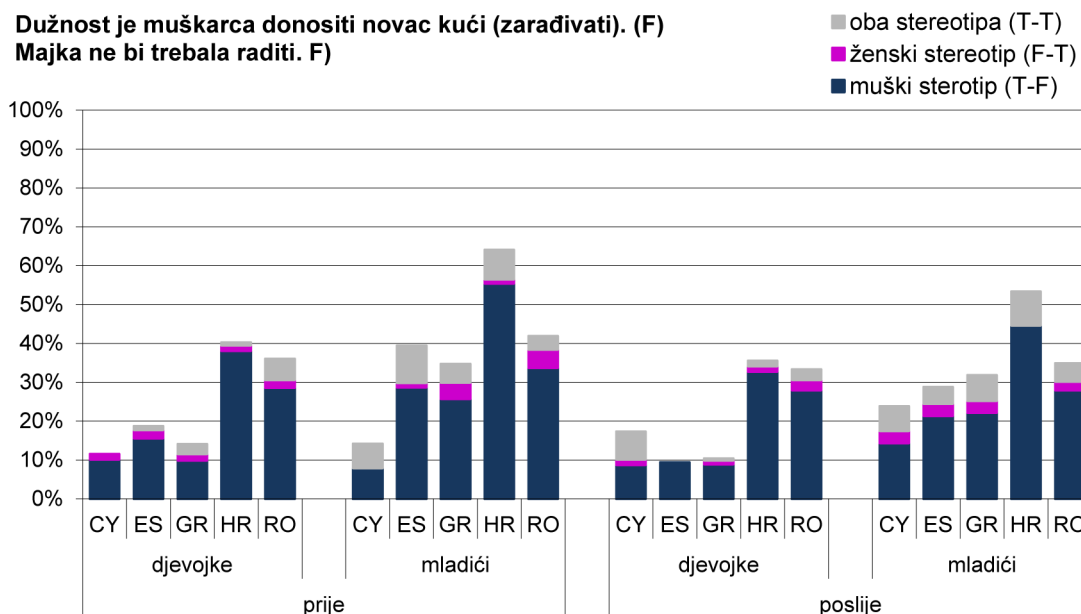
Na pitanje od koga se na izlascima očekuje da plaća račune, prije radionica **muški stereotip** („točno“ za mladiće i „netočno“ za djevojke) je podržalo 50% (HR) - 74% (GR) mladića i 17% (HR) - 42% (GR) djevojaka, osim Rumunjske (59%). Na kraju radionice, pripadajući postotci su smanjeni za 33% (ES) - 51% (RO) za mladiće i do 9% (HR) – 30% (GR) za djevojke u četiri države, uz iznimku Rumunjske (45%).

Odgovor „netočno“ na oba pitanja odabire 23% (GR) - 48% (HR) mladića i 40% (RO) - 83% (HR) djevojaka prije radionice, a nakon njih postotak se povećava do 42% (RO) - 57% (HR) za mladiće te do 69% (GR) - 90% (HR) za djevojke u četiri države osim Rumunjske (50%).

Grčki mladići i djevojke pokazuju najveće modifikacije stava, iako se i dalje drže muških stereotipa uz Rumunjsku, budući da 47% mladića i 30% djevojaka smatra da na izlasku mladić treba plaćati sve račune.

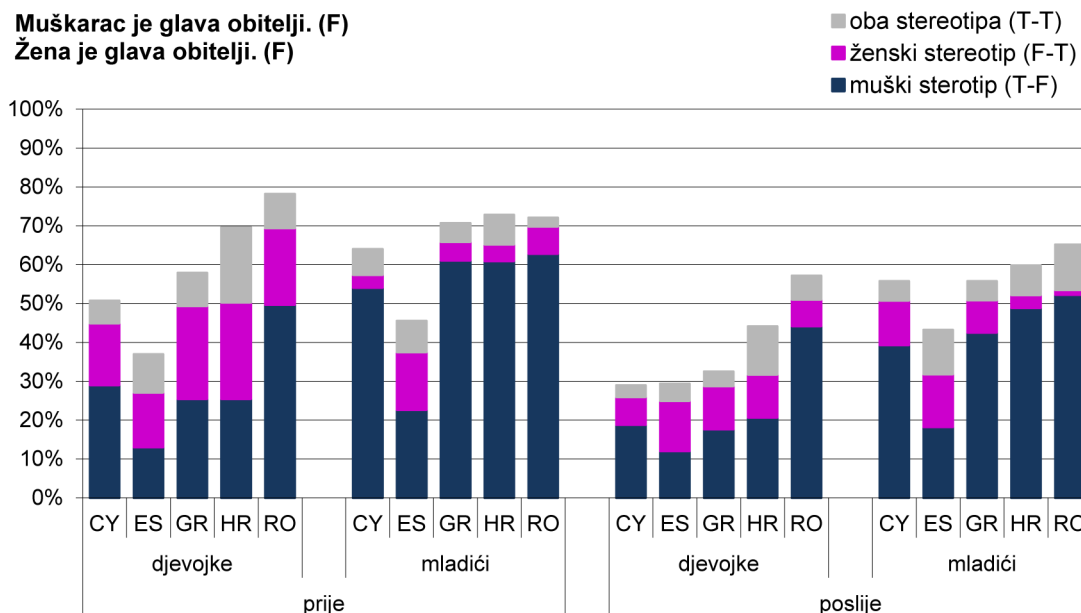
Na set pitanja „Dužnost je muškarca donositi novac kući (zarađivati)“ i „Majka ne bi trebala raditi“ 36% hrvatskih mladića i 58% (RO) - 86% (CY) mladića iz ostalih država, zajedno s postotkom od 60% (HR) - 88% (CY) djevojaka daje **dva nestereotipna odgovora** („netočno“) prije radionice. Taj se postotak nakon radionice neznatno povećava među mladićima [47% (HR) – 76% (CY)] u svim državama sudionicama projekta osim na Cipru, ali ne i među djevojkama, osim u Španjolskoj (91%).

Muški stereotip **muškarca hranitelja** u skladu s nestereotipnim stavovima prema zaposlenim majkama značajno se razlikuje od države do države, budući da ga podržava od 8% (CY) do 55% (HR) mladića, s postotcima iz preostalih država u rasponu od 26% (GR) do 34% (RO). Slično je i među djevojkama koje odgovaraju s „točno“ za muškarce i „netočno“ za žene, a postotci su manjeg raspona: od 10% (CY, GR) - 16% (ES) do 29% (RO) - 38% (HR).

Ova **uvjerenja** su vrlo **otporna na promjene**, jer se na kraju radionice bilježi samo blagi pad među španjolskim (9%) i hrvatskim (33%) djevojkama. Nešto veći pad vidljiv je kod španjolskih, hrvatskih i rumunjskih mladića, koji još uvijek pokazuju visoke stope stereotipnih ponašanja (ES: 21%, RO: 28%, HR: 45%).

Posljednje, ali ne i najmanje važno, **dva nestereotipna odgovora** („netočno“) odnose se na konstatacije „Muškarac je glava obitelji“ i „Žena je glava obitelji“ prije radionice kod 27% (HR) - 36% (CY) mladića i 22% (RO) - 49% (CY) djevojaka, osim u Španjolskoj koja pokazuje mnogo veće postotke (55% i 63%). Na kraju radionice, postotak mladića [35% (RO) - 44% (GR) i 57% (ES)] se povećava, a pogotovo postotak djevojaka [43% (RO) - 71% (CY)].

„Vođenje“ obitelji čini se pitanjem oko kojega su već uspostavljeni poprilično stereotipni stavovi, jer postotak učenika/ca koji/e nude najmanje jedan stereotipni odgovor prije radionice iznosi 50% u svim državama osim u Španjolskoj, pa sve do 78% (djevojke u Rumunjskoj). Štoviše, ovi su stereotipni stavovi poprilično otporni na promjene unatoč modifikaciji do koje je došlo tijekom radionice, jer stereotipne odgovore nudi 6:10 mladića (56%-65%) u svim državama osim u Španjolskoj i 6:10 djevojaka u Rumunjskoj.

Temeljita ispitivanja tih rezultata otkrivaju da **stereotipni odgovor** („točno“) **na pitanja koja se odnose samo na muškarce** inicijalno nudi 23% španjolskih mladića i 54% (CY) - 63% (RO) mladića u ostalim državama te 13% (ES) - 30% (CY) djevojaka, osim onih iz Rumunjske (50%). Nakon radionice postotci ipak bilježe pad za mladiće u Španjolskoj [18% (ES) i 39% (CY) - 52% (RO) u drugim državama] i djevojke [12% (ES) - 21% (HR) i 44% (RO)].

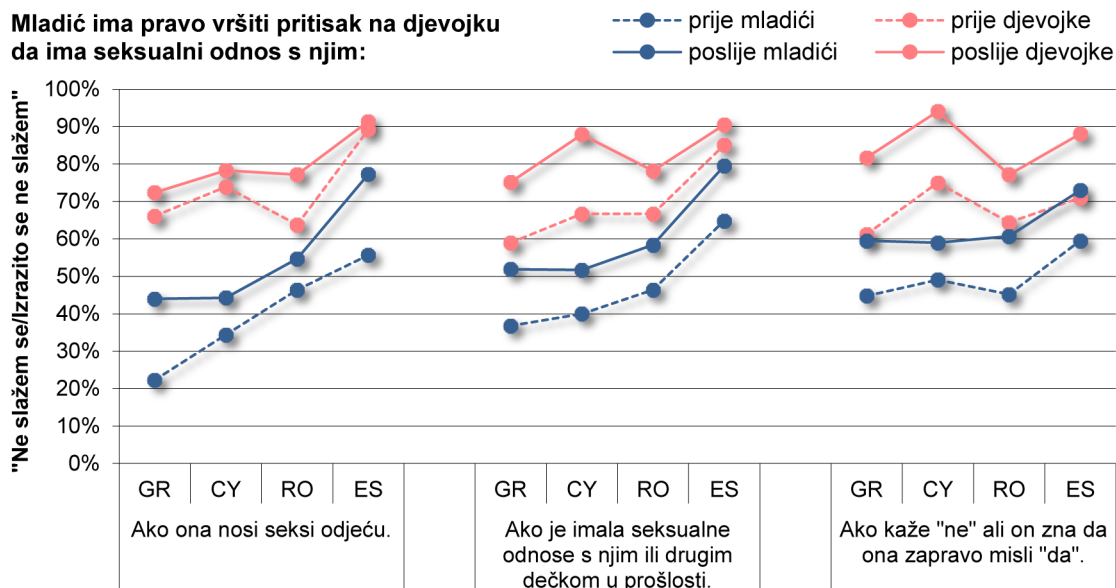
Obrnuti slučaj, dakle stereotipni odgovor („točno“) **na pitanje o isključivo ženama**, pojavljuje se u mnogo nižim postotcima, uglavnom od djevojaka u svim državama [14% (ES) - 25% (HR)]. Takve stavove izražava i neznatan postotak mladića, s iznimkom Rumunjske (7%) i Španjolske (15%). Nakon završetka radionice, postotak djevojaka [7% (RO) - 13% (ES)] i mladića u Rumunjskoj (1%) pada, dok postotak mladića po ostalim zemljama ili ostaje stabilan (HR, ES) ili se povećava (CY, GR).

Tolerancija na nasilje u intimnim partnerskim vezama ili neslaganje s izjavama po kojima mladić ima pravo udariti djevojku/partnericu¹⁰ ili s uvjetima pod kojima je može primorati na spolni odnos. **Poželjan stav** adolescenata/ica je neslaganje sa svim ovim izjavama, što znači da oni/e vjeruju kako fizičko i seksualno nasilje **nipošto nije opravdano**.

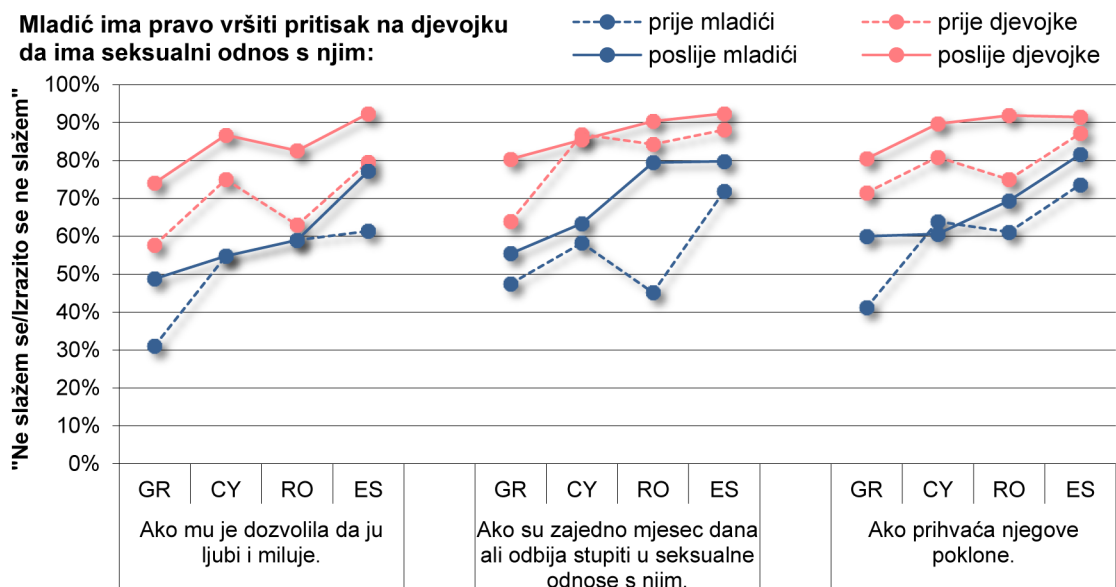
Prije intervencije, mladići se čine tolerantnijim prema nasilju od djevojaka po svim pitanjima i u svim državama¹¹: samo 2-6 (GR), 3-6 (CY), 5-7 (RO) i 6-7 (ES) od 10 mladića odgovara sa „Izrazito se ne slažem“ u usporedbi sa 6-8 (GR, RO) i 7-9 (CY, ES) od 10 djevojaka. **Nakon intervencije**, odgovarajući postotci u svim državama za mladiće [4-7 (GR, CY), 5-8 (RO) i 7-8 (ES) od 10] i djevojke [7-8 (GR), 8-9 (CY, RO) i 9 (ES) od 10] se povećavaju.

Povećanje koje se očituje u izražavanju neslaganja mladih („ne slažem se / izrazito se ne slažem“) nakon radionice pokazuje da se stavovi mladih istinski mijenjaju u željenom smjeru, što znači da veći broj mladih počinje manje tolerirati nasilje u intimnim partnerskim vezama. Međutim, treba istaknuti da su mladići i dalje tolerantniji na nasilje u intimnim partnerskim vezama nego djevojke.

Mladić ima pravo vršiti pritisak na djevojku da ima seksualni odnos s njim:

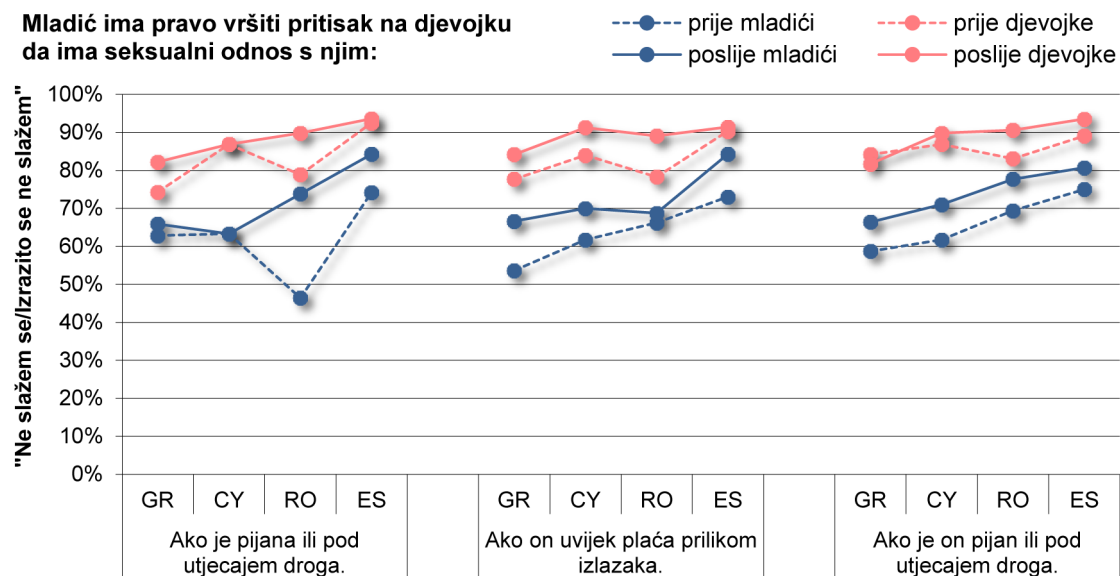

Mladić ima pravo vršiti pritisak na djevojku da ima seksualni odnos s njim:

¹⁰ Pitanja koja se odnose na fizičko nasilje ovdje nisu naznačena.

¹¹ Podaci za Hrvatsku nisu navedeni, jer se inicijalni postotci za mladiće i djevojke koji su odgovorili „Izrazito se ne slažem“ bili identični po svim pitanjima (32-43% za mladiće i 43-52% za djevojke), a nisu se mijenjali niti nakon intervencije.

Unatoč činjenici da nakon radionice značajan udio mladića i dalje ispoljava netolerantne stavove, **prilično veliki postotak** grčkih i ciparskih **mladića**, ali i rumunjskih, **još uvijek vjeruje da mladić ima pravo prisiliti djevojku na seks**, ako je ona odjevena u seksi odjeću (5-6:10 mladića, ako je prethodno bila u intimnim odnosima ili mu je dopustila da je poljubi ili miluje (4-5:10), ako on vjeruje da njezino „ne“ zapravo znači „da“ (4:10), ako ona prima poklone od njega (3-4:10), ako je dugo u vezi s njim, ali ne pristaje na seks s njim [2:10 (RO) i 4:10 (GR, CY)], ako je ona (2-4:10) ili on (3:10) pod utjecajem alkohola ili droga, i na kraju, ako on uvijek plaća na izlascima (3:10). U Španjolskoj, međutim, prisiljavanje djevojke na seks smatra opravdanim 3:10 mladića, samo ako on vjeruje da njezino „ne“ zapravo znači „da“, a ostalih osam uvjeta opravdava samo 1-2:10 mladića.

Razina tolerancije mladića iz Španjolske nakon radionice je slična onima **djevojaka iz preostale tri države** (CY, GR, RO) po pitanju većine navoda (koje prihvaća 1-2:10 djevojaka), s iznimkom grčkih djevojaka, od kojih 3:10 još uvijek vjeruje da mladić ima pravo prisiliti djevojku na seksualni odnos s njim ako ona nosi seksi odjeću ili ako mu dopušta da je ljubi i miluje. Na kraju, posebno treba istaknuti **gotovo nultu toleranciju na nasilje od strane španjolskih djevojaka** nakon radionice.

Nakon intervencije, stavovi španjolskih i rumunjskih mladića pokazuju razinu netolerancije sličnu onoj od djevojaka iz iste nacionalnosti prije intervencije. Ipak, na Cipru i u Grčkoj, unatoč povećanoj stopi netolerantnih odgovora od strane mladića, oni su se počeli približavati inicijalnim razinama netolerancije kod djevojaka. Ovaj nalaz ukazuje na to da je za intervencije bitno početi djelovati što ranije (kod mlađih dobnih skupina) ili nastaviti na sustavan način tijekom sljedeće školske godine u cilju pružanja više šanse mladićima za modificiranje svojih stavova koji zapravo toleriraju nasilje u intimnim partnerskim vezama.

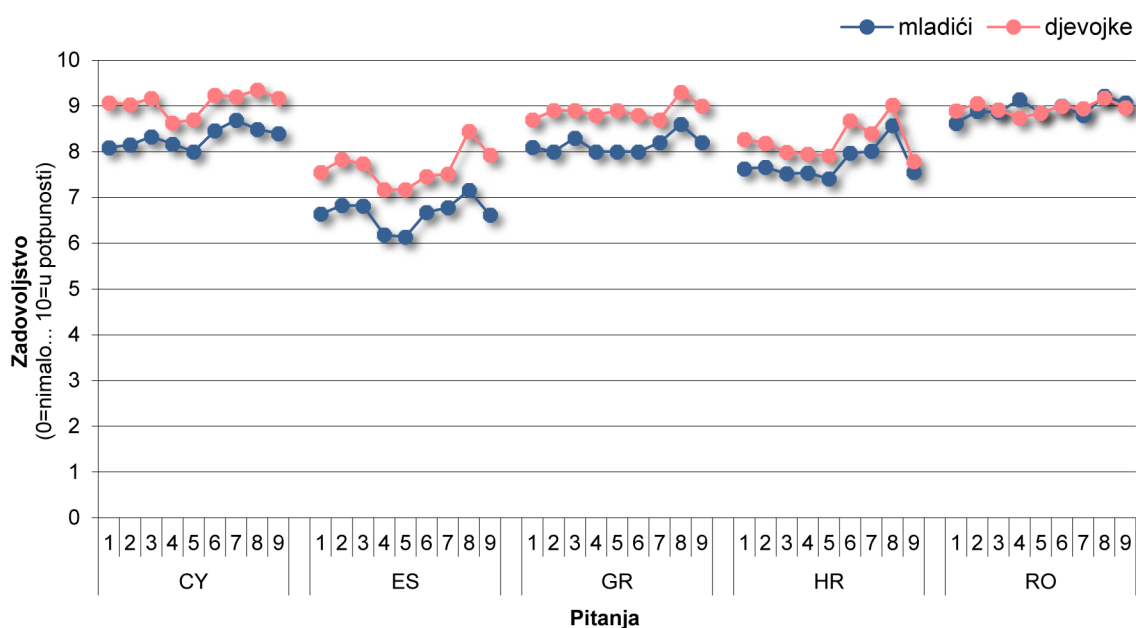
Vlastita mišljenja mladih o radionicama „Izgradnja kvalitetnih intimnih veza“

Po završetku intervencije, učenici/e su zamoljeni da procijene nekoliko aspekata radionice u kojoj su sudjelovali.

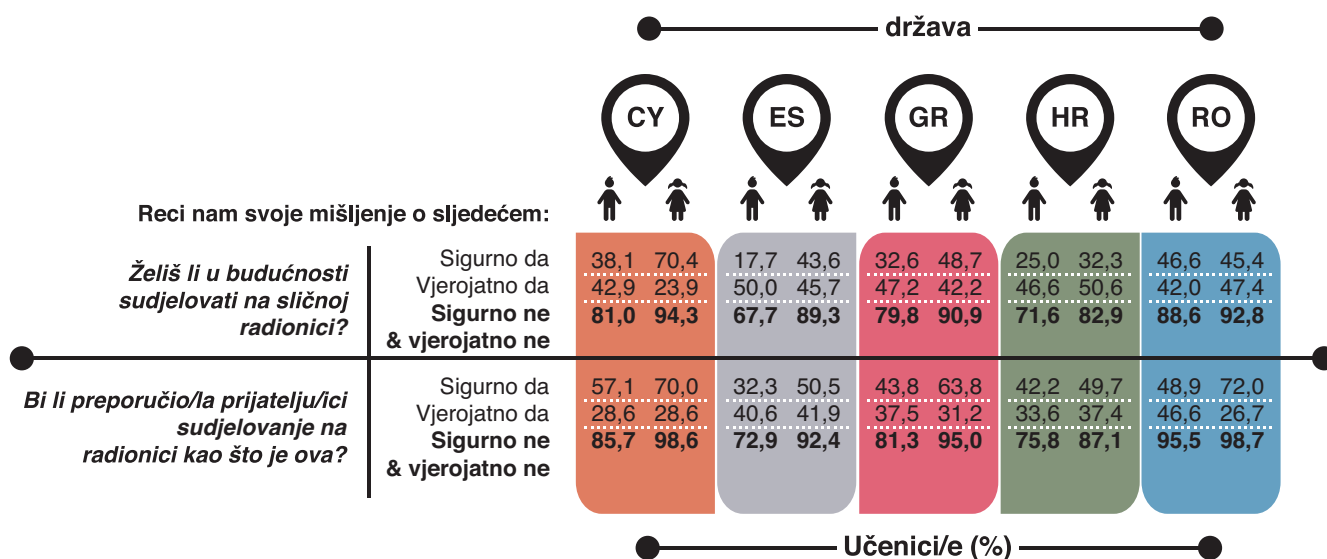
Osobno zadovoljstvo

Na ljestvici od 0 do 10 (0 = nimalo ... 10 = u potpunosti), molimo da ocijeniš koliko si zadovoljan/na bio/la sa:

1. cijelom radionicom?
2. temama o kojima se diskutiralo?
3. korištenim aktivnostima?
4. radnim listovima koji si koristio/la?
5. pisanim materijalima koji su ti podijeljeni?
6. načinom na koji je vođena radionica?
7. načinom na koji je organizirana radionica?
8. adekvatnošću nastavnika/ce koji /a je vodio radionicu?
9. vlastitim sudjelovanjem na radionici?

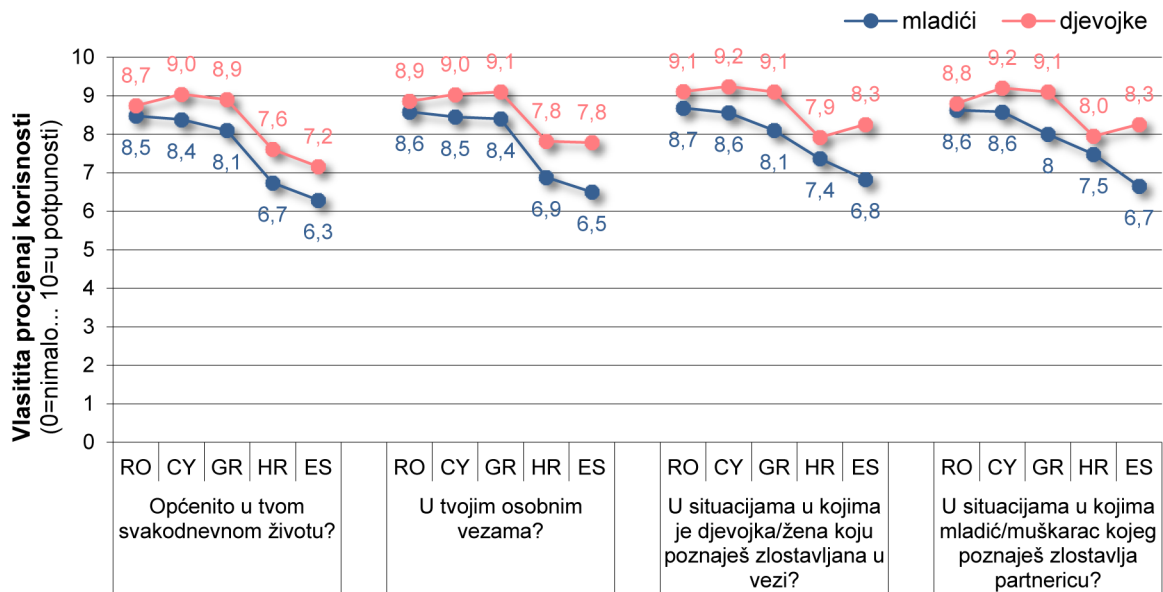

Zadovoljstvo učenika/ca s 9 prethodno navedenih aspekata radionice bilo je izuzetno visoko (8 – 9,4) u tri države (CY, GR, RO), vrlo visoko (7,4 - 9,0) u Hrvatskoj i prilično visoko (6,1 – 8,4) u Španjolskoj. Osim Rumunjske, **djevojke** (7,2-9,4) **su izrazile veću razinu zadovoljstva** u usporedbi s mladićima (6,1-8,7) u svim preostalim državama.

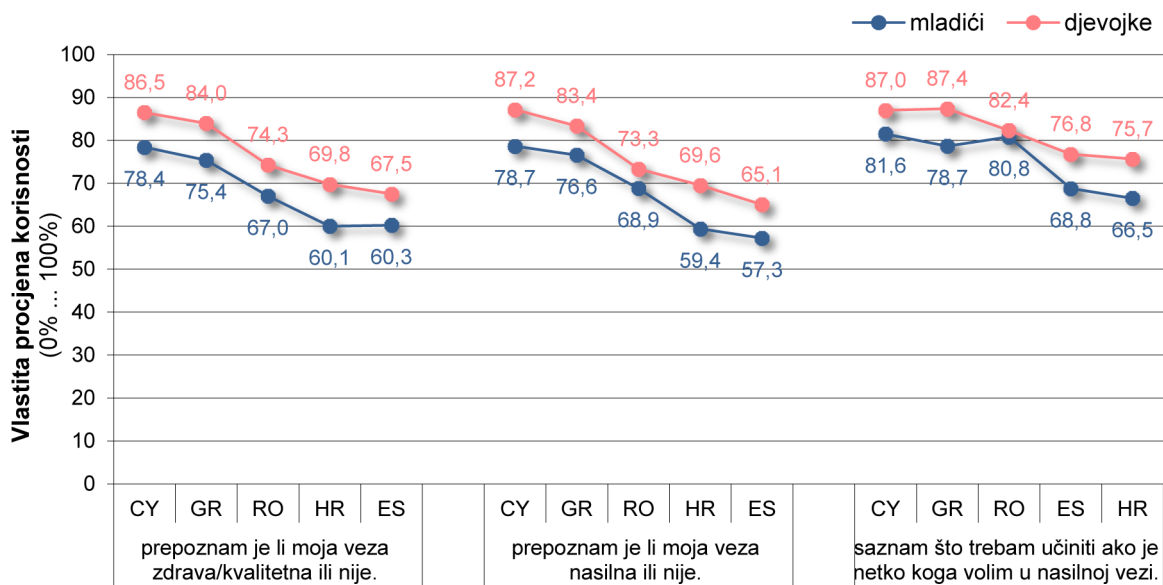
Visoke razine zadovoljstva učenika/ca **vidljive su i u indirektnim pokazateljima** u svim državama: 8-9 od 10 djevojaka i 7-9 od 10 mladića izjavljuju da bi rado sudjelovali u sličnim radionicama u budućnosti te da bi iste preporučili prijateljima/cama (9-10 od 10 djevojaka i 7-9 od 10 mladića).

Korisnost radionica

Koliko će ti radionica na kojoj si sudjelovao/la **KORISTITI**:

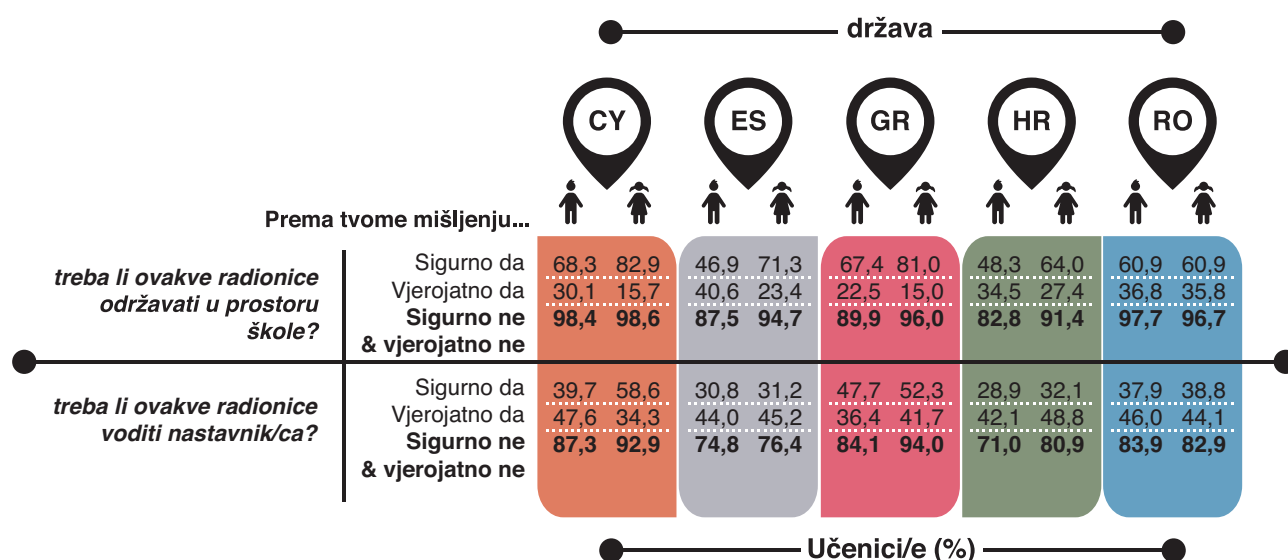
Kada su učenici/e upitani/e da naznače **koliko korisnima** (0 = nimalo ... 10 = u potpunosti) **smatraju radionicu** za svoje živote općenito, za svoje veze i u slučaju saznanja da je poznanik/ca zlostavljač/ica ili zlostavljan/a od strane druge osobe, prosječni postotci bili su **vrlo visoki** (8,5 – 9,0) u tri države (RO, CY, GR) i prilično visoki (6,7 – 7,8) u preostalim državama (HR, ES). Osim u Rumunjskoj, u usporedbi sa svojim muškim kolegama, **učenice** su korisnost radionica procijenile višom.

Ova mi je radionica pomogla da:

Istovremeno, učenici/e su također zamoljeni/e da procijene **u kojoj mjeri** (na ljestvici **od 0% do 100%**) im je **radionica pomogla** da prepoznaju jesu li u kvalitetnoj i/ili nasilnoj vezi i da znaju što učiniti pri susretu s nasilnom vezom. Prosječni rezultati učenika/ca kreću se u rasponu od **prilično visokog** (61%-72,8%) u Španjolskoj, Hrvatskoj i Rumunjskoj do **visokog** (80%-84,1%) u Cipru i Grčkoj, pri čemu su djevojke još jednom dale više ocjene (65,1%-87,4%) od mladića (57,3%-81,6%).

U svim državama, većina mladih vjeruje da radionice poput ove treba provoditi u školama (9-10 od 10 mladih u svim državama) i trebaju ih provoditi njihovi/e nastavnici/e (8-9 od 10 mladih). Treba spomenuti kako nisu vidljive razlike između mladića i djevojaka u sveukupnom postotku pozitivnih odgovora na neka pitanja u svim državama [CY, RO i ES (druga tema)]. U ostalim slučajevima [GR, HR i ES (prva čestica)]. U preostalim slučajevima [GR, HR i ES (druga čestica)] djevojke su odgovarale pozitivnije nego mladići.

...jer, po njihovim riječima...

“U ovoj dobi, ostvaruju se prisniji odnosi između dva spola, a putem ovoga programa oni mogu naučiti mnoge stvari koje ne znaju i koje im mogu pomoći.”

“Moraju od malih nogu znati kako izgraditi zdrave odnose poput prijateljstva kako bi to mogli prenijeti na svoj život i svoje obitelji.”

„Moraju se informirati iz točnih izvora koje ne mogu lako naći u svojim sredinama.“

„Jer su ovakvi programi životne lekcije.“

“Jer nasilje počinje rano i toga moramo biti svjesni.”

“Zato što mnogo pomažu učenicima i učenicama i mogu doprinijeti zaustavljanju nasilja u vezama.”

„Djeca moraju biti informirana kako ne bi postala žrtve ili počinitelji nasilja.“

„Jer svi/e učenici/e moraju znati.“

“Jer se u ovoj dobi često ulazi u nekvalitetne veze.”

“Pomaže mladim ljudima da sklope kvalitetne veze i odaberu prave partnere/ice.”

“Jer mladi ispravljaju svoje ponašanje.”

„Jer se svatko može naći u ovakvoj poziciji i mora znati reagirati.“

„Ispravlja pogrešne stavove o ovoj temi.“

“Jer su mnogi mladi već u vezama i trpe nasilje.”

“Jer smatram da se mladi mogu povjeriti nastavniku/ci u kojeg/u imaju povjerenja, u slučaju da imaju neka pitanja i tako mogu mnogo toga naučiti.”

“Jer škole mogu promijeniti stereotipe.”

“Mladi oba spola moraju znati više o ovim temama, jer one utječu na njihove živote.”

“Zato što uče kao se nositi s nasilnim vezama i da NE moramo biti nasilni u vezi.”

Zašto bi države trebale usvojiti GEAR against IPV pristup (Podizanjem svijesti o rodnoj jednakosti protiv nasilja u intimnim partnerskim vezama)?

Zato što...

...**Konvenciju Vijeća Europe** o prevenciji i suzbijanju nasilja nad ženama i nasilja u obitelji (**Istanbulsku konvenciju**) potpisale su sve **države članice EU** kao i **7 država kandidatkinja** te potencijalnih kandidatkinja i kao takva je već stupila na snagu u rujnu 2016. u **19 država**

...obrazovni sustav

- **Brine za** sigurnost djece i mladih, mentalno zdravlje, opću dobrobit
- **nastoji** promovirati rodnu ravnopravnost
- **nastoji** imati osnovnu ulogu za prevenciju rodno-uvjetovanog i među-partnerskog nasilja u budućoj općoj populaciji odraslih osoba
- **želi** osigurati prisutnost **adekvatno obrazovanih nastavnika/ca** koji mogu značajno doprinijeti prethodno naglašenim ciljevima

...intervencija je vrlo dobro došla i posebno cijenjena i prihvaćena od strane

- adolescenata/ca
- nastavnika/ca
- škola
- roditelja adolescenata/ica i lokalnih zajednica

i GEAR *against* IPV pristup...

Donosi materijal kojim se podržava **precizna provedba Članka 14.** Istanbulske konvencije o obrazovanju, dok su sve primarne mjere intervencije izravno povezane **gotovo sa svim Člancima Poglavlja III** o prevenciji

- **U obrazovanje uvodi rodnu ravnopravnost kao mjeru sprječavanja nasilja**, kroz mobilizaciju nastavnika/ca i pružanje edukacija koje im daju vještine te „know-how“ koji je nužan za implementaciju takvih, primarnih mjera prevencije
- **Efikasnost koja je utemeljena i dokazana:** metoda je već implementirana i evaluirana u **7 država gdje je vidljivo efikasna** u povećanju **znanja** nastavnika/ca i adolescenata/ica i **modificiranja** stavova i pristupa koji su stereotipni i/ili tolerantni prema rodno-uvjetovanom nasilju
- **Kada je integrirana u nastavni program ona potiče**
 - a) **preventivni aspekt** intervencije, jer prenosi poruku da je školama i nastavnicima/cama stalo do uvođenja aktivnosti koje osiguravaju rodnu ravnopravnost i eliminaciju rodno-uvjetovanog nasilja u adolescentskim vezama
 - b) **Održivost** takvih intervencija, kako nastavnici/ce čine „task-force“ u školama i time, u školskim strukturama mogu takve intervencije implementirati na trajnoj osnovi

- **Koristi** isključivo iskustvene aktivnosti kroz koje adolescenti/ce nisu **poučavani, već vođeni da istraže** vlastite rodno-stereotipne **stavove** i njihove utjecaje na vlastite živote, a također ih potiče da „**otkriju**“ i **isprobaju** neke nove životne vještine koje će im pomoći da razviju zdrave veze, slobodne od svih oblika nasilja
- **Dopušta**, kroz posredstvo treniranih nastavnika/ca **pristup općoj populaciji djece i adolescenata/ica**, čak i u izdvojenim sredinama
- **Poboljšava adolescentske** odnose i veze, te također i odnose na relaciji nastavnici/e-učenici/ce
- **Bavi se temama koje okupiraju adolescente/ice na dnevnoj osnovi**, a upravo škola, nastavnici/ce i roditelji te teme „izbjegavaju dotaknuti“, jer ne znaju kako

Policy preporuke

Kako gotovo sva djeca i mladi pohađaju školu, **obrazovni sustav** na svim razinama pruža idealno okruženje u kojemu **adekvatno educirani nastavnici/e** mogu imati ključnu ulogu u implementaciji takvih **intervencija koje ciljaju na opću populaciju**. Potreba za implementacijom u nižim i višim razredima osnovnih škola u odnosu na rodne stereotipe i rodnu ravnopravnost kao metoda primarne prevencije rodno-utemeljenog nasilja je stoga apsolutni imperativ.

Odobrenje i institucionalizacija uporabe hrvatskog paketa „GEAR against IPV“ (Knjižica II, III, IV) za provedbu radionica s mladima od strane posebno educiranih nastavnika/ca i stručnjaka/inja koji/e pružaju usluge za mlade.

Sustavna edukacija nastavnika/ca za primjenu „GEAR against IPV“ edukacijskog materijala putem seminara koji bi se provodili svake godine s određenom metodologijom¹², kako bi svaka škola imala barem jednog/u dobro educiranog/u nastavnika/cu spremnog/u da provodi radionice „Izgradnja kvalitetnih intimnih veza“.

Sustavna provedba „GEAR against IPV“ radionica u obrazovnom okruženju kroz:

- **primjerenu upotrebu edukativnog materijala „GEAR against IPV“** (Knjižica III i IV) koji pruža priliku za korištenje iskustvenih, interaktivnih i atraktivnih aktivnosti koje promiču dobrovoljno i aktivno sudjelovanje mladih
- senzibiliziranje učenika/ca kroz sve Module edukativnog materijala „GEAR against IPV“
 - **tijekom čitave školske godine** (npr. dva uzastopna školska sata tjedno) ili
 - **tijekom različitih školskih godina** [npr. Provedba Modula 1-2 (Rodni stereotipi i rodna ravnopravnost) u osnovnim školama i Moduli 3 (Kvalitetne i nekvalitetne veze) i 4 (Nasilje u intimnim partnerskim vezama – Podizanje svijesti i načini intervencije) u trećim i četvrtim razredima srednje škole]
- stvaranje uvjeta koji olakšavaju godišnju provedbu radionica „Izgradnja kvalitetnih intimnih veza“, po mogućnosti **i uključivanje u nastavni plan i program i u čitavim razredima** (15-25 učenika/ca), s mješovitim muško-ženskim skupinama (minimalno trajanje: 13 nastavnih sati)
- **procjena učinkovitosti** radionica od strane učenika/ca koji/e su sudjelovali/e i nastavnika/ca odnosno voditelja/ica s rezultatima koji se mogu pratiti i ažurirati, te poboljšati materijale i proces provedbe
- sustavno pružanje **podrške i povratnih informacija** nastavnicima/ama tijekom provedbe radionica od strane organizacije posebno osposobljene za pitanja rodne ravnopravnosti i rodno-uvjetovanog nasilja nad ženama i djevojkama
- pružanje mogućnosti učenicima/ama **da osmisle poruke i stvore umjetnička djela** na kraju radionica sa ciljem pokretanja informativne **kampanje** za podizanje svijesti o rodno-uvjetovanom nasilju za sve mlade u državi (putem ovakvih inicijativa koje mobiliziraju učenike/ce škole doprinose podizanju svijesti zajednice)
- organiziranje dvodnevne **konferencije na kraju svake školske godine** na kojoj kao govornici/e sudjeluju učenici/e i nastavnici/e odnosno voditelji/ce radionica iz različitih škola (jedna konferencija na 20 skupina)

¹² Kratak pregled seminara za nastavnike/ce i odgovarajuće preporuke možete pronaći u Policy Briefu nazvanom: Izgradnja kvalitetnih intimnih partnerskih veza. Uloga škole: Preporuke za treninge nastavnika/ca na temelju dokaza (dostupan na: gear-ipv.eu/training-awareness-raising/teachers-training-seminars).

Naziv projekta

Gender Equality Awareness Raising *against* Intimate Partner Violence - II - GEAR *against* IPV II (JUST/2013/DAP/AG/5408) - Podizanjem svijesti o rodnoj jednakosti protiv nasilja u intimnim partnerskim vezama

Nositelj projekta

European Anti-Violence Network (EAVN)

Tel.: 0030 210 92 25 491

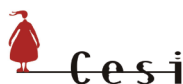
E-mail: info@antiviolence-net.eu

Website: www.antiviolence-net.eu

FB: /EuropeanAntiViolenceNetwork

Partneri

- Mediterranean Institute of Gender Studies (MIGS), Cipar
- Centar za edukaciju, savjetovanje i istraživanje (CESI), Hrvatska
- Association for Liberty and Equality of Gender (ALEG), Rumunjska
- Plataforma Unitària contra les Violències de Gènere, Španjolska
- The Smile of the Child, Greece

Kontakti

CESI- Centar za edukaciju, savjetovanje i istraživanje

Tel.: +385 1 2422800

E-mail: cesi@cesi.hr

Mrežna stranica: www.cesi.hr

Vanjska evaluatorica

Prof. Carol Hagemann-White

Mrežna stranica

www.gear-ipv.eu

Ova publikacija izrađena je uz financijsku potporu DAPHNE III Programa Europske unije. Sadržaj ove publikacije isključiva je odgovornost European Anti-Violence Networka i projektnih partnera i ni na koji način ne odražava gledišta Europske komisije.

